

REKLAMA W CWA
tel. (56) 682 26 80

WĄBRZEŻNO

**Zginęła 27-letnia
motorowerzystka**

str. 2

LUDOWICE

**Dziecko
pod kołami traktora**

str. 3

POWIAT

**Handlować w niedzielę
czy nie?
Zapraszamy do
dyskusji**

str. 2

WĄBRZEŻNO

**Nowe życie
małego Olka**

str. 3

CZWARTEK

27 czerwca
2013

nakład 2200 egz.
ISSN: 2080-0878

1,49zł

w tym 5% VAT

nr 26/2013 (222)

CWA

TYGODNIK REGIONU WĄBRZESKIEGO

REKLAMA

Wąbrzeźno

Potężna wichura wyrządziła szkody

– To trwało sekundy. Był wielki huk – opowiadają mieszkańcy ul. Kętrzyńskiego w Wąbrzeźnie o trąbie powietrznej, która przeszła tamtędy we wtorkowy wieczór.

We wtorek o godz. 19.00 niebo nad Wąbrzeźnem pociemniało i zerwał się silny wiatr. Po chwili w powietrzu wirowały blachy wyrwane z hali magazynowej. Po kilkunastu sekundach trąba ruszyła w stronę Myśliwca. Niemal natychmiast straż pożarna zjawiała się na ulicy Kętrzyńskiego, gdzie ucierpiał dwa domy.

– Najpierw był mały wir, a za chwilę wielki i staraliśmy się łąpać, co się dało koło domu, żeby nie zabrało. Wcześniej widzieliśmy coś takiego tylko w telewizji – relacjonują Marzena i Jacek Szymczak. Trąba uszkodziła ich samochód.

– Złapałem frontowe drzwi, żeby nie wyrwało. Taki był huk, jakby ziemia drżała – mówi Marian Ziarno, właściciel domu wielorodzinnego przy ul. Kętrzyńskiego, na którym wichura uszkodziła dach.

Oprócz tego w ogrodzie państwa Ziarno wiatr niemal wyrwał drzewo z korzeniem i przewrócił altankę. Po sąsiedzku trąba porwała trampolinę, która w powietrzu rozpadła się na kawałki.

Andrzej Pokuciński pokazuje dziurę po rurce, którą siła wiatru wbiła w dach. Część prawdopodobnie trafiła w sygnalizator świetlny, którego klosz – choć brzmi to niewiarygodnie – wystrzelił w górę, przeleciał kilkadziesiąt metrów i wbił się w reflektor samochodu zapakowanego na podwórku właścicieli trampoliny.

– Dwa samochody zostały uszkodzone, elewacja domu, dach budynku gospodarczego – wy-

mienia Magdalena Kilanowska. – Dużo nie brakowało, a garaż metalowy by poderwało. Widziałam jak śmiećniki latały w górę.

Dowodem na ogromną siłę wiatru jest fakt, że metalowa rurka z trampoliny wbiła się w dach samochodu jadącego ulicą Kętrzyńskiego.

dokończenie na str. 4

REKLAMA

PROMOCJA
BEZPŁATNE KOMPUTEROWE
BADANIE WZROKU
OPRAWY JUŻ OD
ZAPRASZAMY

5zł

Centrum Optyczno-Okulistyczne
Barbara Szymańska

ul. 1 Maja 18
87- 200 Wąbrzeźno

rejestracja
tel. 56 688 28 23

kredyty gotówkowe

Wiosną
potrzeby rosną

Weź **kredyt gotówkowy**
i zrealizuj swoje plany

Zapraszamy do oddziału
Santander Consumer Banku
w Wąbrzeźnie ul. Kościuszki 2a
czynny pon.-pt.: 9:00-17:00

Infolinia:
195 00
KOSZT POŁĄCZENIA ZGODNY
Z TARYFĄ OPERATORA

Santander
CONSUMER BANK

santanderconsumer.pl

Bank dla Twoich pomysłów

REKLAMA

TAKŻE W WĄBRZEŻNIE!

SKUTECZNE I ZDROWE ODCHUDZANIE
DIETA W JEDNOSTKACH CHOROBOWYCH
DIETA DLA SPORTOWCÓW

ZAREJESTRUJ SIĘ NA WIZYTĘ!

PRZYCHODNIA MEDYCyny RODZINNEJ

Wąbrzeźno, ul. Wolności 9/Matejki 1, tel. 690 - 266 - 190

Ośrodek Szkolenia Kierowców

SIRY

ul. Gen. Pruszyńskiego 1
87-200 Wąbrzeźno
tel. (056) 688 29 29
tel. 603 659 611

Prowadzimy szkolenia kierowców kat. A B C D T C+E

Wąbrzeźno

Handlować w niedzielę czy nie handlować?

Do sejmu trafił projekt ustawy, której zapisy mówią o zakazie handlu w niedzielę w supermarketach. – Niedziela powinna być dniem wypoczynku – argumentują posłowie, którzy podpisali się pod projektem. Sprawdziliśmy, co myślą o tym mieszkańcy miasta i zarządzający wąbrzeskimi marketami.

Czy zakazanie handlu w niedzielę to dobry pomysł? – Zły. To jedyny dzień, w którym można zrobić zakupy na cały tydzień. W inne dni nie ma na to czasu – stwierdza Piotr Sankiewicz, którego spotkaliśmy pod jednym z wąbrzeskich supermarketów.

Tymczasem inni zagadnięci przez nas mieszkańcy z sentymentem wspominają czasy, kiedy handlowcy w niedzielę odpoczywali. – Kiedyś sklepy były otwarte w sobotę do południa i do poniedziałku jakoś ludzie wytrzymali. Praca w niedzielę dla tych, którzy pracują cały tydzień, jest niesprawiedliwa. Ludzie mogliby się obyć tego dnia bez zakupów – mówi pani Krystyna.

– W niedzielę to ja zawsze totolotka wysyłam – śmieje się Romuald Szymczak. – Ale ludzie powinni odpocząć. W niedzielę mogłby dyżurować jeden sklep lub supermarket i co tydzień się zmieniać.

Pod projektem zmian w kodeksie pracy podpisali się posłowie Prawa i Sprawiedliwości, Solidar-

nej Polski, Polskiego Stronnictwa Ludowego i Platformy Obywatelskiej. Zakaz pracy w niedzielę dotyczyłby dużych sklepów, pracować mogłyby za to małe, gdzie za ladą stałby właściciel. Posłowie argumentują, że pracownicy placówek handlowych pracujący w niedzielę mają prawo do odpoczynku na takich samych zasadach, jak pracownicy innych gałęzi gospodarki, a przeznaczenie tego dnia na odpoczynek i życie rodzinne wynika z tradycji chrześcijańskiej. Jednocześnie uspokajają, że wprowadzenie zakazu handlu w niedzielę „nie zmniejszy siły nabywczej i wartości konsumpcyjnej gospodarstw domowych”. Proponowane rozwiązanie ma się przyczynić do poprawy sytuacji finansowej małych, rodzinnych sklepów, które od lat konkurują z dużymi placówkami handlowymi.

Przeciwnicy wprowadzenia tego zakazu uważają m. in. że państwo nie ma prawa ingerować w to, jak ludzie spędzają wolny czas. Według wycień Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybu-

cji, w efekcie wprowadzenia zakazu handlu w niedzielę obroty tygodniowe w sklepach wielkopowierzchniowych spadłyby o 3-7 proc., a redukcja zatrudnienia w sektorze handlu wyniosłaby od 5 do 10 proc.

A ja to wygląda z perspektywy wąbrzeskich supermarketów?

– Zmniejszy się zatrudnienie, nie będzie potrzeba tylu etatów. Klienci przychodzą do nas w niedzielę, często prosto z kościoła. Lubią robić zakupy na bieżąco, a nie na zapas. Czasami można nawet zauważyć, że w niedzielę robią większe zakupy niż w tygodniu. Musimy się dostosować do klienta – twierdzi Gabriela Manerowska, kierownik zarządzający sklepem Intermarké w Wąbrzeźnie.

– Nie chciałbym się z tą niedzielą rozstać. Ludzie często wybierają się w niedzielę na zakupy do większych miast. Jeśli będzie tego dnia zakaz handlu, wtedy pojadą na takie zakupy w piątek lub sobotę. Może to wpłynąć na nasze obroty w ciągu tych dwóch dni – tłumaczy Robert Piórkowski, dyrektor zarządzający wąbrzeską „Mrówką”. – Dla klientów, którzy przychodzą do nas w niedzielę jest to sposób na spędzenie wolnego czasu, często rozglądają się po sklepie planując zakupy, które zrobią w tygodniu. Oczywiście, wolne niedziele byłyby udogodnieniem dla pracowników, ale jest sporo zrozumienia ze strony załogi. Nasz sklep w niedzielę nie jest czynny 13 godzin, a jedynie 8.

Zakaz handlu w niedzielę obowiązuje m. in. w Niemczech, Austrii i Hiszpanii.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Co Państwo sądzą o pomysle posłów? Czekamy na opinie pod nr tel. 56 682-26-80, można też przysłać je mailem: redakcja@wpr.info.pl.

Romuald Szymczak proponuje wprowadzenie niedzielnych dyżurów supermarketów

Piotr Sankiewicz jest przeciwny wprowadzeniu zakazu handlu w niedzielę. – To jedyny dzień, w którym można zrobić zakupy tygodniowe. W inne dni nie ma na to czasu – mówi

Wąbrzeźno

Druga rocznica śmierci

W niedzielę minęły dwa lata odkąd odszedł Jarek Brzuska. Na łamach naszego tygodnika relacjonował większość wydarzeń sportowych. Był też muzykiem, pisał bloga.

„Witajcie, Dobrzy Ludzie... Burzą zaczęły się te wakacje. Na szczęście – tylko burzą na niebie, bo u Nas spoko, się żyje. Ale wakacje zaczęły się i ich początek natchnął mnie do podzielenia się refleksją, która być może będzie odebrana jako „marudzenie starego zgreda” – to ostatnie słowa, jakie napisał Jarek na swoim blogu. Od tego momentu nic więcej nie pojawiło się na tej stronie.

Jarek był również muzykiem i zapalonym fotografem. Z jego twórczością można zetknąć się na Youtube. Był wspaniałym człowiekiem.

Dawid Otremba

W niedzielę minęły dwa lata od śmierci naszego redakcyjnego kolegi Jarka Brzuski.

Powiat golubski

Uderzyła w ciężarówkę

W piątek rano 27-letnia mieszkanka okolic Wąbrzeźna w Kiełpinach (powiat golubski) motorowerem uderzyła w ciężarówkę. Do niestabilnej krążeniowo kobiety wezwano śmigłowiec Lotniczego Pogotowia Ratunkowego. Ranna została przetransportowana do Grudziądza, gdzie lekarzom nie udało się uratować jej życia. Kierowca ciężarówki był trzeźwy. Śledczy z Golubia-Dobrzyń pod nadzorem prokuratora ustalają okoliczności tego tragicznego wypadku.

fot. Marcin Zajączkowski

**BIURO DORADZTWA I POŚREDNICTWA
W DOCHODZENIU ODSZKODOWAŃ PO WYPADKACH**

Tomasz Przybyszewski, 87-400 Golub-Dobrzyń, ul. Rynek 20, e-mail: biurotp@op.pl

DORADZTWO BEZPŁATNE!

PŁATNOŚĆ WYŁĄCZNIE PO UZYSKANIU ODSZKODOWANIA

POTRZEBUJESZ PROFESJONALNEJ POMOCY? DZWOŃ! tel. 608 380 227

TYGODNIK REGIONU
WĄBRZESKIEGO

CWA
www.cwa.info.pl

Redakcja:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20
tel. (56) 68 22 680
e-mail: redakcja@wpr.info.pl
Redaktor naczelny:
Adrianna Błaszczewicz

Dział reklamy:
tel. (56) 68 22 680
e-mail: reklama@wpr.info.pl

Ogłoszenia drobne:
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Dworcowa 4
tel. (056) 68 22 680

Wydawca:
Wydawnictwo Promocji Regionu Sp. z o.o.
87-400 Golub-Dobrzyń
ul. Rynek 20

Druk:
EDYTOR Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 10

Redakcja nie zwraca tekstów niezamówionych oraz zastrzega sobie prawo do ich redagowania i skracania. Redakcja nie odpowiada za treść zamieszczonych ogłoszeń.

Wąbrzeźno

Trochę wody dla ochłody

Ponad 30-stopniowe upały dały nam się w ubiegłym tygodniu we znaki. W piątek, aby ulżyć wąbrzeźnianom, strażacy: st. aspirant Tomasz Kowalik, mł. ogólnistwa Paweł Jankowski, i mł. ogólnistwa Rober Stasiak z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej zainstalowali na rynku kurtynę wodną. Zimna woda lejąca się z węża strażackiego stała się atrakcją głównie dla dzieci. Mgiełka przynosiła przyjemną ochłodę mieszkańcom miasta wypoczywającym na ławkach.

fot. Paulina Grochowska

Płużnica

Regionalne skarby

Gmina Płużnica zaprasza wystawców do zaprezentowania lokalnych smakołyków i rękodzieła na Jarmarku Produktu Regionalnego Ziemi Chełmińskiej. Termin zgłoszeń upływa 28 czerwca.

Jarmark odbędzie się 6-7 lipca na stadionie sportowym w Płużnicy. Początek w sobotę o godz. 12.00.

Impreza służy promowaniu produktów regionalnych ziemi chełmińskiej. Podczas jarmarku będzie można zaprezentować, sprzedawać oraz kupować lokalne i regionalne produkty: miody, ekologiczne warzywa i owoce oraz przetwory, zioła, wędliny, pieczywo i ciasta, tradycyjne potrawy kulinarne, rękodzieło – hafty, rzeźby, obrazy.

Rolnicy, stowarzyszenia, firmy, artyści i lokalni twórcy, grupy nieformalne oraz wszyscy, którzy chcieliby zaprezentować swoje wyroby, mogą zgłosić swój udział w Urzędzie Gminy w Płużnicy, do 28

czerwca. Organizatorzy zapewniają bezpłatne miejsce pod stoisko.

Szczegółowe informacje na temat imprezy w następnym numerze „CWA”.

Jarmark jest współfinansowany, w ramach konkursu „Wieś na weekend 2013”, ze środków Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

(pg), fot. archiwum

Podczas jarmarku w Płużnicy będzie można zaprezentować, sprzedawać oraz kupować lokalne i regionalne produkty m.in. miody

Działowo

Uszkodził cudzą własność

23-latek uszkodził dwa samochody, a teraz grozi mu do 5 lat więzienia.

W sobotę po południu do wąbrzeskiej komendy zgłosiło się dwóch mieszkańców Działowa. Poskarżyli się, że w nocy z piątku na sobotę ktoś uszkodził ich pojazdy.

Funkcjonariusze wydziału

kryminalnego szybko wytypowali sprawcę przestępstwa. W poniedziałek został zatrzymany i usłyszał zarzuty uszkodzenia mienia. Grozi mu do 5 lat pozbawienia wolności.

(pg)

Ludowice

Dziecko potrącone przez ciągnik

11-letni chłopiec trafił do szpitala po potrąceniu przez ciągnik, który ruszył podczas naprawy.

Wypadek zdarzył się w piątkowe popołudnie. Chłopiec bawił się w pobliżu ciągnika, który naprawiał jego ojciec. Pojazd nagle ruszył i uderzył w dziecko, powodując obrażenia klatki piersiowej, ręk i brzucha. 11-latek został przetransportowany karetką na stadion Unii w Wąbrzeźnie, skąd śmigłowiec zabrał go do szpitala w Bydgoszczy.

Jak poinformował nas Michał Głębocki, pełniący obowiązki oficera prasowego wąbrzeskiej policji, chłopiec opuścił już szpital.

Policja prowadzi postępowanie w tej sprawie. W grę wchodzi odpowiedzialność za nieumyślne spowodowanie uszczerbku na

zdrowiu.

Pamiętajmy o tym, by dzieci nie bawiły się w roboczej części gospodarstwa, bo może to być dla nich niebezpieczne.

(pg)

REKLAMA

Mecenas
Anna Grudzień
zaprasza:

Do nowego oddziału
Kancelarii Prawnej
w Wąbrzeźnie

ul. Wolności 4
Wąbrzeźno
tel. 513175036
56 683 31 09
www.kancelariagrudzien.pl

Wąbrzeźno

Nowe życie małego Olka

3-letni Aleksander Pesta jest już po operacji serca i czuje się dobrze. Rodzice są wdzięczni osobom, które zaangażowały się w akcję zbierania pieniędzy na zabieg. Dzięki nim chłopczyk dostał szansę na lepsze życie.

Jeszcze niedawno mały Olek miał sine usta, policzki i paluszki. Ale po tym został już tylko ślad na rodzinnych zdjęciach.

– Po żadnej operacji tak pięknie nie wyglądał. Jest zaróżowiony, ma bystrzejsze oczka – cieszy się pani Agnieszka, mama chłopca.

Olek przeszedł operację w niemieckiej klinice, bo w Polsce nie został do niej zakwalifikowany. Na pokrycie kosztów potrzeba było około 120 tys. zł. Całość udało się zbierać dzięki ludziom dobrej woli, którzy poruszeni apelem rodziców wpłacali pieniądze na konto fundacji, pod której opieką znajduje się chłopiec. W Wąbrzeźnie zorganizowano akcję charytatywną, z której cały dochód został przeznaczony na operację Olka.

– Jesteśmy bardzo wdzięczni, że tyle osób okazało serce, zaangażowało się w akcję i wpłaciło pieniądze. Ci ludzie i profesor Malec, który przeprowadził operację, przyczynili się do tego, że Oluś jest w lepszej formie – mówi szczęśliwa mama.

Olek został przyjęty na oddział niemieckiej kliniki 3 czerwca. W trakcie badań okazało się, że jest jeszcze jeden problem z sercem i następnego dnia trzeba było przeprowadzić dwie operacje w jednej.

– Przed operacją rozplakałam się ze strachu. To przeżycie nie do opisanego. Wiecie się dziecko po szansę na lepsze życie, a nie było stuprocentowej pewności, że się

uda – opowiada pani Agnieszka.

Operacja trwała 4 godziny. Lekarze „naprawili” obieg krwi i chłopiec jest teraz dotleniony. Saturacja z poziomu 65-75% skoczyła do ponad 90% (jak u zdrowego człowieka). Poza tym lekarze usunęli z serca Olka skrzep wielkości paznokcia. Chłopiec ma złożoną wadę serca, ale leczenie operacyjne na razie zostało zakończone.

– Mój synek ma teraz duże szanse na lepsze życie i rehabilitację. Kolejny nasz cel to postawić Olusia na nogi (po udarze niedo-

krwiennym mózgu chłopczyk ma niedowład prawej strony ciała – red.). Serce ograniczało jego możliwości ruchowe, szybko się męczył i siniał – mówi mama Olka.

Znając determinację rodziców można się spodziewać, że niedługo chłopiec będzie chodził.

Póki co, Olek szykuje się na pierwszą kontrolę pooperacyjną w Łodzi. Rana goi się błyskawicznie a chłopczyk z bliskim rozbowienia w oczach psoci.

Tekst i fot.

Paulina Grochowska

Olek Pesta (na zdj. z mamą Agnieszką) wygląda kwitnąco, aż trudno uwierzyć, że na początku czerwca przeszedł poważną operację serca

Wąbrzeźno

Scenografia do Teatru Dobroci

– Chciałbym, żeby kiedyś moi potomkowie byli ze mnie dumni, że wniosłem część swojej duszy do sztuki polskiej – mówi artysta malarz Andrzej Sobczyk, który w sztukę wniesie część Wąbrzeźna.

Artysta przy pracy

W zeszłym roku na ulicach Wąbrzeźna można było spotkać hollenderskiego rzeźbiarza i malarza Simona Borsta, a w czerwcu tego roku naszego miasta odkrywał artysta malarz Andrzej Sobczyk.

– Klimat miasta tworzy jego architektura i ludzie. Mimo moich obaw, że spotkam się tutaj z obojętnym nastawieniem, okazało się, że mieszkańcy są pogodni, życzliwi i ciekawi – mówi pan Andrzej. – Jeśli chodzi o architekturę to boję się, żeby z tego miasta nie zrobiono pudełeczka, bo wtedy straci swój małomiasteczkowy charakter. Masa sztukaterii jest skutych, a to zubaża kamienice.

Wraz z Wąbrzeskim Domem Kultury artysta planuje zorganizować podczas przyszłorocznych obchodów Dni Wąbrzeźna wystawę zatytułowaną „Wąbrzeźno – miasto w trzech kolorach”. Zostaną na niej zaprezentowane prace z wąbrzeskimi motywami oraz inne obrazy

pana Andrzeja.

– Pomyśl na tytuł wziął się od palety trzech kolorów: dwóch brązów i błękitu. Myślę, że klimat tego miasta pasuje do tej tonacji. Oczywiście te obrazy będą w moim stylu, czyli odrealnione – mówi artysta. – Nie lubię w sztuce dosłowności. Moje obrazy wymagają podejścia indywidualnego. Każdy, oglądając, może ułożyć swój własny. Moje myśli krążą wokół świata surrealistycznego. Mama zawsze o mnie mówiła, że jestem taki sobek, gdy inni szli w przód, ja siedłem w tył, gdy inni stali, ja siedziałem. Zawsze byłem w opozycji do tego, co się działo wokół – stąd moje klimaty w sztuce.

Malarz tworzy cyklami np. dziecięcy, muzyczny, uśpione miasta, pojazdy alternatywne, bo uważa, że tylko cykl obrazów może coś więcej o artyście powiedzieć. Tematami surrealistycznych prac pana Andrzeja są m.in. ułomność człowieka, jego charakter, świat dzieciństwa, niewinności.

– Swoją sztukę traktuję jako scenografię do Teatru Dobroci, w którym aktorami są uczucia, nastroje, przeżycia i związki międzyludzkie. Nie lubię, gdy porównuje się mnie z Beksińskim, bo on był wizjonerem. Ja apeluję o dobroć tu i teraz – mówi.

Swoje dzieła pan Andrzej tworzy w technikach olejnych, akrylowych i akwarelowych.

– Jak mnie zaciekawi jakiś motyw, to się przy nim zatrzymuję. Moja wyobraźnia szuka form, jak to przełożyć artystycznie na karton. Jak mam już koncepcję, siadam i maluję. Tak pracu-

ję podczas procesu plenerowego – opowiada. – Inaczej wygląda proces studyjny. Jest dłuższy. Pomyśły rodzą się podczas snu lub są inspirowane jakimś zdarzeniem. Powstają szkice, które przetwarzam pod kątem mojej formy. Szkic jest punktem wyjścia na obraz na płótnie.

Andrzej Sobczyk urodził się 15 lutego 1954 r. w Warszawie. Zdolności plastyczne przejawiał już we wczesnym dzieciństwie. W wiek młodzieńczy wchodził w okresie ruchów hipisowskich i rozkwitu muzyki hard rockowej. W szkole średniej malował dla kolegów plakaty zespołów rockowych. W latach 1975-1977 studiował malarstwo u prof. Janusza Eysmonta i grafikę u prof. Andrzeja Rudzińskiego. Po raz pierwszy swoje obrazy pokazał na wystawie w 1975 r. W 1984 roku rozpoczął zawodową działalność twórczą po Komisji Kwalifikacyjnej Ministerstwa Kultury i Sztuki. W latach 1985-1987 współpracował z Przedsiębiorstwem Państwowym „Sztuka Polska”. Pracował także jako grafik projektant reklamowy i dekorator witryn sklepowych. W 1989 r. odbył praktykę z zakresu konserwacji dzieł sztuki. Zdarza mu się malować suche freski i robić projekty plastyczne. Do tej pory miał 32 wystawy, w tym 4 konkursowe, w których dwukrotnie dotarł do finału. Ilustrował dwa tomy poezji: Stanisława Dominiaka: „Erotyki” (2006 r.) oraz „Frachy na ochy i achy – fraszki wybrane” (2012 r.). Uczestniczył w wielu plenerach malarskich i brał udział w aukcjach charytatywnych. Swoją pracownię ma w warszawskiej dzielnicy Wola.

Pan Andrzej pisze także artykuły o sztuce, wiersze oraz komponuje i gra na gitarze muzykę improwizowaną. Muzyka towarzyszy mu zawsze podczas malowania.

– Rozprasza mnie w pracowni cisza – jakby krzyczała. Gdy słucham muzyki, inspiracja płynie ciągle stróżką – mówi artysta.

Jego prace znajdują się m. in. w muzeum na zamku w Szydłowcu, głównej siedzibie Episkopatu Polski, Grand Hotelu w Krakowie, Royal Hotelu w Modlinie, Shriners Hospital w Chicago, Vesta Tools Inc. w Kanadzie oraz w wielu kolekcjach prywatnych w kraju i za granicą.

W 2013 r. Andrzej Sobczyk został odznaczony za swoje zasługi przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego medalem „Zasłużony Dla Kultury Polskiej”.

Artysta ma dwójkę dzieci, Marcina i Mariannę. Nasze miasto poznał przy okazji wizyty u córki i zięcia.

Tekst i fot.

Paulina Grochowska

Wąbrzeźno

Powietrzna wichura wyrządziła szkody

dokończenie ze str. 1

– To trwało sekundy. Wracaliśmy z Wąbrzeźna do domu. W samochód trafiła rurka i z nią wjechaliśmy na podwórkę do rodziny – opowiadają zdenerwowani Krystyna i Andrzej Pokucińscy z Dębowej Łąki.

Rurka zatrzymała się na podsufitce. Jeszcze parę centymetrów i życie pasażera znalazłoby się

w niebezpieczeństwie.

Na szczęście, nic nikomu się nie stało. Skończyło się tylko na strachu. Strażacy zabezpieczyli dach i zrobili porządek z uszkodzonym drzewem. Konary, które wiatr połamał przy drodze do Myśliwca, też zostały błyskawicznie usunięte.

Tekst i fot.

Paulina Grochowska

Klosz sygnalizatora świetlnego – choć brzmi to niewiarygodnie – wystrzelił w górę, przeleciał kilkadziesiąt metrów i wbił się w reflektor samochodu zapakowanego na podwórku

W ogrodzie pani Ziarno wiatr niemal wyrwał drzewo z korzeniem

Jeden z domów, którego dach ucierpiał w wichurze

To rurka z tej trampoliny wbiła się w samochód państwa Pokucińskich

„Dać Tobie mą pomocną dłoń...” 1994

Osieczek

Strażacka uroczystość

Druhowie z Osieczka w sobotę świętowali 65-lecie istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w swojej miejscowości.

Uroczystość zainauguowała msza święta w miejscowym kościele. Po nabożeństwie strażacy wraz z mieszkańcami wsi przeszli na boisko przy świetlicy wiejskiej. Tam, po podniesieniu flagi państwowej i odśpiewaniu hymnu, wręczono druhom odznaczenia: złoty znak związku OSP, medale złote, srebrne i brązowe „Za zasługi dla pożarnictwa”, odznakę „Strażak Wzorowy” oraz brązowe medale dla młodzieżowych drużyn pożarniczych.

O artystyczną oprawę uroczystości zadbał Gminny Ośrodek Kultury w Książkach. Wystąpił zespół „Skowronki”, grupa cyrkowa „Fokus-pokus”, Józef Dąbrowski, Andrzej Nowak, Jona Schmeichel i Wiktoria Sołowiej. Na imprezie zagrała również orkiestra dęta z Iławy.

Po zakończeniu części oficjalnej, zaproszono gości na poczęstunek, w tym strażacką grochówkę. Zabawa taneczna trwała do samego rana.

Ochotnicza Straż Pożarna w Osieczku powstała w 1948 r. z inicjatywy ówczesnego kierownika miejscowej szkoły podstawowej Józefa Marchlewicza. Pierwszym sprzętem, którym druhowie dysponowali, była niekompletna ręczna pompa wodna bez podwozia, z przydziału Powiatowej Komendy Straży Pożarnej w Wąbrzeźnie. Sami wykonali podwozie, koła i okucia.

MEDALE I ODZNACZENIA

Złoty znak związku OSP: Roman Witomski (OSP Osieczek)

Złote medale „Za zasługi dla pożarnictwa”: Janina Boroch, Boroch Małgorzata, Teresa Kłódka, Danuta Witomska, Grzegorz Nadolny, Mirosław Boroch, Zbigniew Boduch, Krzysztof Kurasiewicz, Mirosław Macikowski, Kazimierz Szymański (wszyscy OSP Osieczek), Zbigniew Grzębski (OSP Blizienko)

Srebrne medale „Za zasługi dla pożarnictwa”: Jadwiga Matura, Gabriela Mucha, Krystyna Nowak, Elżbieta Obremska, Krzysztof Szymański, Paweł Witomski, Krzysztof Zieliński (wszyscy OSP Osieczek), Piotr Bala, Roman Jawor (obaj OSP Blizienko)

Brązowe medale „Za zasługi dla pożarnictwa”: Mirosława Fic, Hanna Macikowska, Mirosław Fic, Sebastian Macikowski, Paweł Nowak, Jarosław Obremski, Wiesław Obremski, Stanisław Szot, Kazimierz Wańczyk (wszyscy OSP Osieczek)

Odznaka „Strażak Wzorowy”: Andrzej Boroch, Dariusz Lewandowski, Łukasz Tomaszewski (wszyscy OSP Osieczek)

Brązowa „Młodzieżowa Odznaka Pożarnicza”: Jakub Boduch, Marcin Boroch, Piotr Fic, Wojciech Janke (wszyscy OSP Osieczek)

Mundury wyjściowe strażacy kupowali za własne pieniądze. Pierwsza remiza mieściła się u Stefani Krzyżanowskiej, później została przeniesiona do Celestyna Macikowskiego, a następnie do pomieszczenia znajdującego się w zlewni mleka.

W 1956 r. jednostka OSP Osieczek otrzymała pierwszą motopompę z wyposażeniem i zaczęła brać czynny udział w zawodach pożarniczych gminnych i rejonowych. Wyniki osiągane przez strażaków z Osieczka stawiała jednostkę w czołówce rejonu wąbrzeskiego.

W 1988 r., z inicjatywy druhowów, rozpoczęto budowę remizy. Prace trwały 10 lat. W 1992 r. jednostka otrzymała z wojska samochód pożarniczy Jelcz. Na przełomie 2012/2013 roku zmieniono w nim nadwozie. Oficjalne przekazanie wozu odbyło się podczas sobotniej uroczystości.

Ochotnicza Straż Pożarna w Osieczku liczy obecnie 72 członków, w tym 16 kobiet.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska

Druhowie z Osieczka świętowali 65-lecie istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej w swojej miejscowości

Wręczenie odznaczeń

W uroczystości wzięli udział mieszkańcy Osieczka

Wąbrzeźno

Wspólna zabawa jednoczy

Mieszkańcy Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie uwielbiają być odwiedzani. Na pikniku integracyjnym gościli mieszkańców miasta, rodziny i podopiecznych zaprzyjaźnionych placówek.

Maluchy ze świetlicy dla dzieci przy WCPTiS

Pokaz sztuczek cyrkowych w grupie wykonaniu grupy „Fokus-Pokus” z Książek

Dom Pomocy Społecznej i Wąbrzeskie Centrum Profilaktyki Terapii i Integracji Społecznej wspólny piknik zorganizowali po raz drugi. Piątkowa impreza zbliżyła do siebie mieszkańców DPS, ich rodziny, podopiecznych centrum i mieszkańców miasta, którzy przyszli się bawić.

Do Wąbrzeźna przyjechali goście z placówek opiekuńczych z Brodnicy, Browiny oraz Mgoszcza i wraz z przedstawicielami naszego DPS wzięli udział w przeglądzie twórczości osób niepełnosprawnych.

– Przychodzi coraz więcej mieszkańców Wąbrzeźna. Ludzie chcą zobaczyć jak tu się mieszka, jak żyje – mówi Aldona Klimczak, dyrektor wąbrzeskiego Domu Pomocy Społecznej. – Czas zapomnieć o zamierzchłych czasach, gdy niepełnosprawność była tematem tabu. Czas przestać się bać niepełnosprawnych. Dla mieszkańców naszego DPS-u taki piknik to ogromna atrakcja.

Podczas imprezy wystąpiły dzieci ze Szkoły Podstawowej nr 2 w Wąbrzeźnie, tancerze ze Szkoły Podstawowej nr 3, milusińscy z wąbrzeskiej ochronki, Koło

Gospodyń Wiejskich z Dębowej Łąki.

Tancerki z zespołu „Efekt”, działającego przy Wąbrzeskim Domu Kultury, zaprezentowały swoje umiejętności.

Gminny Ośrodek Kultury w Książkach przygotował program artystyczny składający się z pokazu grupy cyrkowej „Fokus-Pokus”, występu zespołu wokalnego „Skowronki” i solistów.

Dużo emocji wzbudziły porównane walki w wykonaniu rycerzy z Golubia-Dobrzynia, zabawy przygotowane przez grupę rycerską z Radzyna Chełmińskiego i przejażdżki na motocyklach.

Tekst i fot.
Paulina Grochowalska
REKLAMA

Blachodachówka
od 20,99 zł brutto

Trapez
od 17,50 zł brutto

gonty, dachówki,
ogrodzenia, akcesoria
montaż

JABŁONOWO POMORSKIE
ul. Główna 29A
tel. 783 168 278
e-mail: europofijablonowo@wp.pl
Prosimy dzwonić przed przyjazdem

Przydwórz

Ryby królują na stołach

Ryby są smaczne, zdrowe i można je przyrządzić na wiele sposobów – te pływające skarby promowała sobotnia impreza w ośrodku wczasowym w Przydwórz.

Na rozstawionej na plaży scenie odbyły się m. in. pokazy zespołów tanecznych i zumbi. Zagrały zespoły Maxel i Magtex. Na imprezie nie brakowało też atrakcji dla dzieci, takich jak dmuchany zamek i tor gokartowy.

Koła skupione w Stowarzyszeniu Kół Gospodyń Wiejskich przygotowały potrawy z ryb słodkowodnych: karpia w migdałach, rybę w warzywach, w chrzanie, w panierce i po japońsku, klopsiki w occie, pstrąga wędzonego. Rozdano w sumie 3,5 tysiąca porcji.

– Jestem bardzo zadowolona z pań. Przygotowując te wszystkie potrawy, zdały egzamin na szóstkę – mówi Józefa Wiśniewska, przewodnicząca Stowarzyszenia Kół Gospodyń Wiejskich Gminy Wąbrzeźno.

Podczas imprezy został rozstrzygnięty konkurs kulinarny na potrawę z naszego regionu „Tradycyjne smaki”. Wzięło w nim udział 9 wystawców, reprezentujących koła gospodyń wiejskich i inne

stowarzyszenia z obszaru działania Lokalnej Grupy Działania „Wieczno”. Wśród potraw zgłoszonych do oceny znalazły się m. in. ciasto jeż, zupa fasolowa, kaczką z jabłkami i żurawiną, nalewka orzechowa. W konkursie zwyciężyła prostota: pierwsze miejsce zdobyła zupa zagrą, którą wykonały panie z Salna w gminie Gruta. Krystyna Drzazga przedstawiła rys historyczny potrawy, Elżbieta Biczakiewicz wykonała zupę, a Marzena Matuszewska i Grażyna Zalewska pomogły przygotować prezentację.

– Zupa zagrą wywodzi się od borowiaków – mieszkańców Borów Tucholskich. Często była przez nich przyrządzana m. in. dla żniwiarzy pracujących na polach czy dla drwali – opowiada Krystyna Drzazga. – To prosta zupa, dlatego była też nazywana „dziadowską”. Składa się z takich produktów jak ziemniaki i zboże, z którego robi się mąkę. Jest okraszona wędzonym boczkem z przysmażoną cebulką. Dodaje się ziele angielskie, listek laurowy i sól. Zupa jest bardzo smaczna i energetyczna. Moja mama też ją gotowała. Smakuje wszystkim.

Drugie miejsce zajął sernik Bożeny Mądry z Czysochlebia, a trzecie ciasto królewic Jolanty Zimnowłodzkiej z Łopatek.

Na festynie zjechali mieszkańcy różnych miejscowości, wśród z nich Maria Zalewska z Łabędzia.

– Rybki smakują, a pogoda dopisała. Podoba mi się charakter tej imprezy, bo jem za mało ryb, a za dużo mięsa. A wiadomo, że ryby są najzdrowsze – mówi.

Tego dnia przygotowano też atrakcję dla wędkarzy – w konkursie wzięło udział 15 zawodników.

Organizatorem Dnia Rybaka było Stowarzyszenie „Nasza Gmina” i gmina Wąbrzeźno. Impreza była współfinansowana przez Unię Europejską.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Na festynie zjechali mieszkańcy różnych miejscowości

Pokaz zumbi

Na festynie można było posmakować różnych potraw z ryb

Uczestnicy konkursu kulinarnego

Józefa Wiśniewska chwali członkinie KGW za przygotowanie potraw na festynie

Marii Zalewskiej z Łabędzia impreza bardzo się podobała

Zespół „Flex”

Wąbrzeźno, Dębowa Łąka

Śpiewali prosto z serca

Po raz pierwszy w naszym mieście odbył się Wojewódzki Przegląd Piosenki Osób Niepełnosprawnych „Wąbrzeski Mikrofon 2013”. Nie liczyła się technika, dykcja czy ładny głos, ale radość śpiewania i pozytywne emocje.

W piątek na scenie Wąbrzeskiego Domu Kultury zaprezentowało się aż 130 osób. To duży sukces przeglądu, biorąc pod uwagę, że został zorganizowany po raz pierwszy. Przyjechali do nas niepełnosprawni artyści m. in. z Bydgoszczy, Torunia, Grudziądza i Chełmży. Wystąpili również podopieczni placówek z powiatu wąbrzeskiego.

W wykonaniu osób niepełnosprawnych mogliśmy usłyszeć utwory biesiadne oraz przeboje „Budki Suflera”, Krzysztofa Krawczyka czy „Kombi”. Nie obyło się bez wzruszeń, a dostarczył ich bardzo wiele emocjonalny występ Janusza Lewandowskiego z Warsztatu Terapii Zajęciowej w Wąbrzeźnie. Jego koleżanka Anna Mrowiec zaśpiewała utwór „Tak smakuje życie” zespołu „Enej”.

– Lubię śpiewać pieśni kościelne i popularne piosenki. Talentem chcę się dzielić ze wszystkimi, bo uważam, że tego daru nie można marnować – mówi. – Pomysł organizacji przeglądu jest bardzo dobry. Osoby niepełnosprawne mogą się integrować, poznajemy style, w jakich śpiewają inni i ciekawych ludzi.

Dobry humor nie opuszczał uczestników ani na chwilę.

– Cała nasza trójka jest rozrywkowa. Wybrałyśmy piosenkę

harcersko-ludową. Cieszymy się, że możemy zaprezentować swoje głosy. Mamy nadzieję, że publiczność dobrze nas przyjmie – mówią Wanda Kotłowska, Barbara Lipińska i Teresa Drapiewska, mieszkanki Domu Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie.

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Dębowej Łące reprezentował zespół „Aga Band”, który często występuje na tego typu przeglądach.

– Zaśpiewałyśmy „Więc

chodź, pomaluj mój świat”. Podobna nam się ta piosenka, bo jest radosna. Śpiewanie jest fajne, a my lubimy występować. Cieszymy się, że są takie imprezy – opowiadają wokalistki.

Wszyscy uczestnicy otrzymali pamiątkowe dyplomy, statuetki, wykonane przez wąbrzeski WTZ i słodkie upominki.

Organizatorem przedsięwzięcia był Wąbrzeski Dom Kultury.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Od prawej Agnieszka, Jagoda, Patrycja, Ewelina, Agnieszka, Daria zaśpiewały „Więc chodź pomaluj mój świat”. Na zdj. z Elżbietą Kiwitt i Jolantą Dulką, które prowadzą grupę teatralno-muzyczną w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Dębowej Łące

Pływaczewo, Zielen

Wąbrzeskie historie o znanych

Historyk Paweł Becker opowiedział gimnazjalistom z Zespołu Szkół w Zieleniu o swojej najnowszej książce „Wąbrzeskie opowieści o Wielkich Polakach”.

Spotkanie odbyło się w minioną środę w Gminnej Bibliotece Publicznej w Pływaczewie. Paweł Becker przybliżył uczniom klasy drugiej i trzeciej gimnazjum swoją najnowszą publikację, w której opisuje związki znanych postaci z naszym miastem, powiatem, a także regionem.

Z „Wąbrzeskich opowieści o Wielkich Polakach” dowiemy się, co w Wąbrzeźnie robili m. in. Włodzimierz Tetmajer, Stefan Żeromski, Stanisław Przybyszewski, generał Józef Haller, jak kończyły się królewskie wizyty w Wąbrzeźnie, co łączy Zygmunta Krasińskiego z Wroniem. Książka zawiera niepublikowane wcześniej informacje i fotografie. Dobrze się ją czyta, bo napisana jest bardzo przystępnym językiem. Recenzję książki Pawła Beckera można znaleźć na www.strefarecenzji.blogspot.com.

Paweł Becker w „Wąbrzeskich opowieściach o Wielkich Polakach” opisuje związki znanych postaci z naszym miastem, powiatem a także regionem.

Współorganizatorem spotkania była Miejska i Powiatowa Bi-

blioteka Publiczna w Wąbrzeźnie. (pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Studenci seniorzy mają wakacje

Kolejny semestr Uniwersytetu Trzeciego Wieku w Wąbrzeźnie dobiegł końca. Wąbrzeski Dom Kultury zaprosi osoby w dojrzałym wieku, które chcą aktywnie spędzić czas, jesienią.

W maju słuchacze UTW wzięli udział w Ogólnopolskim Marszu Nordic Walking (fot. archiwum)

Dyplomy ukończenia semestru letniego wręczył studentom dziekan doc. dr inż. Cezary Kościelak (fot. nadesłane)

20 czerwca studenci UTW Wyższej Szkoły Gospodarki filia w Wąbrzeźnie odebrali dyplomy ukończenia semestru letniego. Podczas minionego półrocza wysłuchali 9 wykładów, m. in. z dziedziny medycyny, historii i geografii. Dzięki pomocy Miejskiego Zakładu Energetyki Ciepłej Wodociągów i Kanalizacji, słuchacze pojechali zwiedzić muzeum fotografii WSG w Bydgoszczy i pałac w Ostromecku. W maju wzięli udział w Ogólnopolskim Marszu Nordic Walking.

Mimo że semestr letni dobiegł końca, to uczestników UTW czekają jeszcze atrakcje: 29 czerwca spotkają się z Klubem Seniora „Echo” na imprezie integracyjnej

na Podzamczu, a 6 lipca pojadą do Golubia-Dobrzynia, gdzie zwiedzą starówkę, muzeum Retro Traktor, do muzeum w Płonnem oraz Szafarnii.

Uniwersytet Trzeciego Wieku w Wąbrzeźnie powstał 14 kwietnia 2011 r. z inicjatywy dyrektorki Wąbrzeskiego Domu Kultury Gizeli Pijar. To propozycja dla osób w dojrzałym wieku, które chcą aktywnie spędzić czas, pogłębić wiedzę i rozwijać swoje zainteresowania. Rekrutacja na UTW potrwa do 1 października. Zapisy prowadzi WDK. Pierwsze zajęcia zimowego semestru zaplanowano na 10 października o godz. 16.00.

(pg), fot. archiwum, nadesłane

Wąbrzeźno

Rodzinny piknik na wesoło

Wąbrzeskie gimnazjum po raz jedenasty otworzyło drzwi dla obecnych, byłych i przyszłych uczniów, rodziców i mieszkańców miasta. W tym roku największym hitem okazała się inscenizacja „Kopciuszka” w wykonaniu nauczycieli.

W miniony piątek na dziedzińcu Gimnazjum nr 1 odbył się piknik rodzinny. Na początku imprezy podsumowano szkolne konkursy i wręczono nagrody laureatom. To był dopiero początek konkursowych klimatów – potem zaproszono publiczność do zmagania literackich i ortograficznych oraz do udziału w grach i zabawach sportowych.

Humory dopisywały wszystkim, ale nic w tym dziwnego, skoro organizatorzy zadbali o to by w programie pikniku znalazło się wiele humorystycznych scenek np. pokaz mody na wesoło, podczas którego chłopcy zaprezentowali trendy obowiązujące w damskiej modzie. Prawdziwym hitem okazała się bajka dla małych i dużych dzieci czyli „Kopciuszek” z obsadą nauczycielską. Nieczęsto uczniowie mają okazję zobaczyć swoich pedagogów w roli aktorów – spektakl spotkał się więc z gorącym przyjęciem.

Podczas imprezy zaprezentował się także zespół wokalny i grupa taneczna „Flex”. Harcerze przygotowali różne zabawy integracyjne. Chętni mogli spróbować szczęścia w loterii.

Gratką, szczególnie dla męskiej części publiczności, był pokaz motocykli.

Wytchnienie od upału można było znaleźć w murach szkoły i obejrzeć przygotowane tam wystawy.

Nie tylko zmysły słuchu

i wzroku wyteżały się pracy podczas pikniku. Węch i smak zostały zawojowane przez smakołyki, które można było zakupić na stoiskach.

Paulina Grochowalska,
fot. (pg), nadesłane

Podczas pikniku podsumowano szkolne konkursy i wręczono nagrody laureatom (fot. pg)

Chętni mogli spróbować szczęścia w loterii (fot. pg)

Piosenka na powitanie w wykonaniu zespołu wokalnego (fot. pg)

Pokaz mody na wesoło (fot. pg)

Nieczęsto uczniowie mają okazję zobaczyć swoich pedagogów w roli aktorów, więc spektakl z nauczycielską obsadą wzbudził tego dnia największe zainteresowanie publiczności (fot. nadesłane)

Zespół „Flex” – grupa młodsza (fot. pg)

Swoje umiejętności zaprezentowały tancerki ze starszej grupy zespołu „Flex” (fot. pg)

Wąbrzeźno

Słowiańskie walentynki

Spektakl historyczny w wykonaniu Bractwa Rycerskiego Zamku Radzyńskiego uświetnił obchody Nocy Świętojańskiej w Wąbrzeźnie.

Mieszkańcy miasta, którzy postanowili spędzić ten wieczór na Podzamczu, wysłuchali piosenek w wykonaniu harcerzy ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie. Jak co roku, rozstrzygnięto i nagrodzono laureatów konkursu na najpiękniejszy wianek świętojański, zorganizowanego przez Wąbrzeski Dom Kultury. Pierwsze miejsce zajął Bartek Twardowski, drugie podopieczni Warsztatu Terapii Zajęciowej, a trzecie Remigiusz Czerwiński. Wyróżnienia otrzymali Nadia Gościńska

i Zuzanna Waśniewska. Żeby tradycji stało się zadość, wszystkie konkursowe wianki zostały puszczane na wodę.

– Noc Świętojańską można porównać do walentynki. Kiedyś mężczyzna bardziej zabiegał o kobietę niż dzisiaj – mówią Emilia i Patrycja z Bractwa Rycerskiego Zamku Radzyńskiego.

To właśnie spektakl przygotowany przez bractwo był największą atrakcją tegorocznego obchodu.

Inscenizacja kupałnoki rozpoczęła się zgodnie ze słowiańskim obrzędem od rytualnego skrzesańca ognia z drewna jesionu i brzozy. Młode kobiety uplotły wianki z kwiatów i ziół, wpięły w nie płonące łuczywo i w zbiorowej ceremonii powierzały falam Jeziora Zamkowego. Zgodnie z dawnym obyczajem, chłopcy powinni wyłapać wianki i zidentyfikować ich właścicielki. To był niegdyś jedyny akceptowany sposób znalezienia męża bez pośrednictwa starszyny rodu czy swata.

Bractwo przygotowało też różne atrakcje dla dzieci, np. strzelanie z łuku. Organizatorem imprezy był Wąbrzeski Dom Kultury.

Tekst i fot.

Paulina Grochowalska

Noc Świętojańska była bardzo ważna dla niezamężnych dziewcząt

Bartek Twardowski zrobił najpiękniejszy wianek świętojański

Noc Świętojańską można porównać do walentynki – mówią Emilia i Patrycja z Bractwa Rycerskiego Zamku Radzyńskiego

Mieszkańcy miasta, którzy postanowili spędzić ten wieczór nad Podzamczem wysłuchali piosenek w wykonaniu harcerzy ze Szkoły Podstawowej nr 3 w Wąbrzeźnie

Zieleni

Dzień Bez Uzależnień

Warsztaty profilaktyczne, projekty edukacyjne, zawody sportowe – tak wyglądał Gminny Dzień Bez Uzależnień w Zespole Szkół w Zieleniu.

Najpierw odbyły się warsztaty profilaktyczne dla gimnazjalistów „Mity i fakty a nowe narkotyki i parafarmakotyki – zagrożenia i konsekwencje”. Poprowadziła je przedstawicielka Towarzystwa Rodzin i Przyjaciół Dzieci Uzależnionych „Powrót z U” Oddziału Kujawsko-Pomorskiego. Na zajęciach omówiono różne formy uzależnień, ich wpływ na życie osobiste i rodziny oraz sposoby pomocy osobom uzależnionym.

Najwięcej imprez pod hasłem „Zdrowo i sportowo!”, związanych z Gminnym Dniem bez Uzależnień, odbyło się w piątek. Najmłodsi uczniowie wzięli udział w konkursie plastycznym na temat zdrowego trybu życia i odżywiania, natomiast uczniowie klas IV-VI i gimnazjaliści w rozgrywkach sportowych. Potem maluchy startowały w kon-

kurencjach sportowych, a uczniowie klas IV-VI w grupowych zabawach logicznych i konkursie plastycznym. W tym czasie gimnazjaliści uczestniczyli w prezentacji projektów edukacyjnych o tematyce uzależnień, które przygotowywali w tym roku szkolnym. Na sali gimnastycznej został przeprowadzony konkurs „Mam talent na sportowo”. Młodzi sportowcy i tancerze prezentowali tam swoje umiejętności. W przerwach między występami organizowane były quizy dla publiczności. Ostatnim punktem programu był bieg po zdrowie, w którym wzięli udział wszyscy uczniowie.

Impreza została sfinansowana z funduszy Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

oprac. (pg)

Zieleni

Matematyka w banku

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Zieleniu zmierzili się z zadaniami matematycznymi związanymi z bankowością. W ten sposób uczyli się m. in. korzystania z usług bankowych.

Uczestnicy konkursu „Matematyka na bank”

Konkurs „Matematyka na bank” odbył się w czwartek w Zespole Szkół w Zieleniu. Wzięli w nim udział uczniowie klas IV-VI szkoły podstawowej. Zmagania służyły zapoznaniu uczniów z zasadami oszczędzania, zachęceniu do korzystania z usług bankowych oraz zaszczepieniu w nich umiejętności gospodarowania własnymi pieniędzmi.

18 uczestników zmagano się z zadaniami testowymi i otwartymi dotyczącymi bankowości. Zawodnicy musieli wykazać się znajomością pojęć związanych

z rachunkami, lokatami i kredytami i rozwiązać zadania praktyczne dotyczące oprocentowania, gromadzenia kapitału i obliczania salda rachunku.

Okazało się, że najlepiej poradzi sobie Krzysztof Jabłoński z klasy VI, Kacper Wilamowski z klasy V i Krzysztof Otręba uczeń klasy IV. Wszyscy uczestnicy otrzymali atrakcyjne nagrody.

Imprezę, przy wsparciu spon-

sorów i sklepu szkolnego, przygotowała nauczycielka matematyki Beata Goleń.

oprac. (pg), fot. nadesłane

Dębowa Łąka, Wielkie Radowiska

Miejsca przyjazne maluchom

Nie trzeba umieć czytać, aby znaleźć dla siebie coś ciekawego w bibliotece – przekonali się o tym przedszkolaki, dla których księżnice w Dębowej Łące i Wielkich Radowiskach przygotowały zajęcia.

Trzynaścioro maluchów z punktu przedszkolnego w Wielkich Radowiskach odwiedziło miejscową bibliotekę. Czekala tam na nich bibliotekarka w stroju wróżki, która opowiedziała dzieciom o bajkowej krainie, w której zły czarodziej tak narozrabiał, że wszystko się w bajkach pomieszało. Zadaniem przedszkolaków było rozwiązywanie wszystkich zadań czarodzieja tak, by postacie wróciły do swoich bajek. Dzieci rozwiązywały zagadki i rebusy, układały puzzle, odgadywały rekwizyty pochodzące z bajek, rozpoznawały fragmenty baśni i malowały obrazki. Na zakończenie wszyscy uczestnicy otrzymali drobne upominki.

Przedzkolaki, które odwiedziły Gminną Bibliotekę Publiczną w Dębowej Łące poznały zasady korzystania ze zbiorów księżnicy oraz dowiedziały się, jak należy dbać o książki, żeby się nie zniszczyły. By było im łatwiej

zapamiętać zasady, bibliotekarka przygotowała baloniki, z których po przekłuciu wypadało „życzenie” książki, np. nie zaginaj rogów. Poza tym dzieci kolorowały obraz-

ki, oglądały książeczki, wysłuchały bajki czytanej przez bibliotekarkę, bawiły się. Na koniec wypożyczyły książeczki do przedszkola.

(pg), fot. nadesłane

Maluchy z punktu przedszkolnego w Wielkich Radowiskach spędziły dzień w bibliotece w towarzystwie wróżki

Zadaniem dzieci było rozwiązywanie wszystkich zadań czarodzieja, aby postacie wróciły do swoich bajek. W tym celu m.in. układały puzzle

Przedzkolaki wysłuchały bajki w interpretacji bibliotekarki

Orłowo

Spotkanie przy ognisku

Przy Centrum Edukacji Ekologicznej w Orłowie zorganizowano spotkanie przy ognisku. W zabawach i konkursach licznie uczestniczyły dzieci z rodzicami. Za udział w konkurencjach uczestnicy otrzymywali nagrody, potem wszyscy bawili się na potańcówce. Dzieci zbierały siły na kolejne pląsy, odpoczywając przy ognisku i piekąc kiełbaski.

Nie zabrakło też słodkiego poczęstunku.

(pg), fot. nadesłane

Wąbrzeźno

Sukces orkiestry

Orkiestra Dęta Wąbrzeskiego Domu Kultury zdobyła pierwsze miejsce na Festiwalu Orkiestr Dętych im. Leona Landowskiego w Śliwicach.

Orkiestra Dęta Wąbrzeskiego Domu Kultury odniosła sukces w Śliwicach

Oprócz orkiestry z naszego miasta, w konkursie wzięło udział 7 zespołów m.in. z Brześcia Kujawskiego, Skrwilna, Solca Kujawskiego, Śliwic i Żnina. Festiwal rozpoczął się mszą świętą w miejscowym kościele parafialnym. Po nabożeństwie orkiestry przemarszerowały z kościoła do amfiteatru Gminnego Ośrodka Kultury, gdzie odbył się koncert festiwalowy. Pre-

zentacja w przemarszu była jednym z elementów oceny.

Podczas konkursu każda z orkiestr zaprezentowała trzy utwory, w tym jeden w aranżacji bądź autorstwa Leona Landowskiego, kompozytora urodzonego w Śliwicach. Jury nie miało żadnych wątpliwości – pierwsze miejsce należało się naszej orkiestrze.

(pg), fot. nadesłane

Lipnica

Rodzinne imprezowanie

Dzięki hojności wielu sponsorów oraz współpracy Koła Gospodyń Wiejskich, strażaków i Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Lipnica milusińscy i ich rodzice spędzili beztroski dzień na festynie. Radosny śmiech rozbrzmiewał na boisku wokół świetlicy wiejskiej. Dzieci brały udział w konkursach i zawodach sportowych, na zwycięzców czekały nagrody. Były lody, napoje, kiełbaski z ogniska. Panie z Koła Gospodyń Wiejskich przygotowały słodkie babeczki i ciasta we wszystkich kolorach tęczy. Imprezę uatrakcyjnił występ uczniów ze Szkoły Podstawowej w Wielkich Radowiskach. – Nie trzeba wielkich pieniędzy, by zrobić coś fajnego. Dzieci świetnie się bawiły, rodzice też – mówi Dariusz Zieliński, mieszkaniec wsi Lipnica.

fot. Agnieszka Zielińska

PROGRAM TELEWIZYJNY

HITY TYGODNIA

CZWARTEK 20:00 POLSAT - DOBRY ROK

Komediodramat, 118 min, USA, 2006

Pewny siebie specjalista rynku inwestycyjnego z Londynu - Max Skinner - odnosi wielki sukces. Ostatnia operacja przyniosła mu milionowe zyski, wzbudzając zawiść konkurentów. Swój triumf bohater zawdzięcza konsekwentnie wyznawanej filozofii: zwycięstwo to nie wszystko, to tylko część wszystkiego. Wkrótce dowiaduje się, że umarł jego ukochany wuj Henry, a swój dom i winnicę w Prowansji zapisał właśnie Maxowi. Skinner wyrusza w podróż, by sprzedać posiadłość, choć niegdyś była ona dla niego miejscem magicznym, w którym jako dziecko spędzał wakacje. Kiedy zamierza ostatecznie rozstrzygnąć kwestię spadku, z Londynu dociera do niego wiadomość, że został zawieszony w obowiązkach pracownika firmy z powodu niejasności związanych z jego ostatnią transakcją - właśnie z tą, którą dotychczas uważał za swój największy sukces. W miarę jak londyńska przyszłość staje się niepewna, Max coraz więcej uwagi poświęca winnicy. Wtedy zupełnie nieoczekiwanie pojawia się młoda Amerykanka z Kalifornii, która twierdzi, że jest nieślubną córką zmarłego, a posiadłość należy się właśnie jej. Max ze zdziwieniem uświadamia sobie, iż w głębi serca wcale nie chce rozstawać się z posiadłością, nie pragnie zysku, który bez wątpienia przyniosłaby mu jej sprzedaż, a już tym bardziej: nie ma ochoty odstępować jej komuś zupełnie obcemu.

PIĄTEK 20:10 POLSAT - MAŁOLATY U TATY

Komedia, 92 min, USA, 2003

Dwóch mężczyzn traci pracę w reklamie. Teraz nie potrafią zająć się własnymi pociechami. Kłopoty zaczynają się, gdy okazuje się, że trudno też znaleźć przedszkole "przyjazne" dla dziecka. Zniechęceni próbami rozwiązania problemu przez podrzucenie dzieciaka innym - postanawiają stworzyć konkurencję. I tu zaczynają się schody - udana akcja reklamowa o mało nie spaliła na panewce. Żadna mama nie chce powierzyć im swoich rozkapryszonych, ale też i zestresowanych dzieci. Po wielu zabawnych perypetiach ze swoimi podopiecznymi, udaje im się jednak nawiązać z nimi więź. Ze stada rozbrykanych brzdący tworzą wzorowe przedszkole. Na tyle wzorowe, że staje się solą w oku bardzo poważnego i szacownego przedszkola prowadzonego przez doświadczoną i bardzo ważną osobę - panią dyrektor. Zaczynają się intrygi, wizytacje z kuratorium i wojna podjazdowa.

SOBOTA 20:05 POLSAT - SPEED 2 WYŚCIG Z CZASEM

Film sensacyjny, 126 min, USA, 1997

Annie Porter wybiera się w rejs luksusowym statkiem wokół Wysp Karaibskich. Towarzyszy jej nowy narzeczony, Alex. Niestety, wśród pasażerów znajduje się John Geiger, niezrównoważony psychicznie informatyk, który uszkadza układ sterowniczy statku. Na pokładzie wybucha panika. Życie wielu osób znajduje się w niebezpieczeństwie. Annie i Alex decydują się podjąć walkę z szaleńcem.

PONIEDZIAŁEK 20:05 POLSAT - SZKLANA PUŁAPKA

Film sensacyjny, 131 min, USA, 1988

Policjant John McClane udaje się do wielkiego biurowca Nakatomi Plaza, gdzie pracuje jego żona Holly. Na miejscu okazuje się, że wielki szklany budynek w całości został opanowany przez terrorystów, którzy chcą zrabować z firmowego sejfu 640 milionów dolarów. Zakładnikom grozi wielkie niebezpieczeństwo. Jedynie McClane nie został zauważony przez bandytów i teraz może powiadomić policję. John stawia sobie za cel samodzielne oswobodzenie zakładników, wśród których znajduje się jego żona. Ma tylko pistolet małego kalibru, ale z czasem skutecznie eliminuje nim kolejnych terrorystów.

08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:30 Telezakupy
09:00 Ojciec Mateusz (19) – serial
09:55 Zdumiewające Indie (3) - dokument
11:00 My, wy, oni
11:30 Plebania (1501) - serial
12:00 Wiadomości
12:05 Agrobiznes
12:30 Zdumiewające Indie (4) - dokument
13:30 Czy wiecie, że...
14:00 Klan (2411) – serial
14:25 Rezydencja (33) – serial
15:00 Wiadomości
15:05 Pogoda
15:20 Bonanza (82) - serial
16:15 Ludzkie sprawy (7) – dokument
16:40 Program rozrywkowy
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Miłość nad rozlewiskiem (2) - serial
18:25 Przysłań (11) - serial
19:15 Świnka Peppa (6) – serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz (43) - serial
21:20 Sprawa dla reportera - dokument
22:10 Wszystko, co chcieliście wiedzieć o giełdzie
22:40 Białe kołnierzyki (15) - serial
23:35 Rzyko - dramat
01:15 Bonanza (82) - serial
02:10 Sprawa dla reportera - dokument

06:20 Mango - Telezakupy
08:00 Szpital (18) - serial
09:00 Kuchenne rewolucje (4)
10:00 Na Wspólnej (1632) – serial
10:30 Na Wspólnej (1633) – serial
10:55 Na Wspólnej (1634) - serial
11:20 Ostry dyżur (4) - serial
12:20 Szpital Miłosierdzia (4) - serial
13:20 Ukryta prawda (115) - serial
14:20 W-11 wydział śledczy (895) - serial
15:05 Sąd rodzinny (138) - serial
16:05 Rozmowy w toku (2074) - talk show
17:00 Szpital (19) - serial
18:00 Ukryta prawda (116) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy (896) - serial
20:50 Kuchenne rewolucje (11)
21:50 Wirus Apokalipsy - dramat
23:50 Dexter (3) - serial
00:55 Co za tydzień
01:25 Uwaga!
01:40 Arkana magii (965)

08:00 Dorastanie w sieci - dokument
09:10 Minnesota - dramat
10:55 Kapelusz pana Anatola - komedia
12:40 Tamten świat samobójców - komediodramat
14:20 Rozwodów nie będzie - komedia
16:10 Jesse James i jego legenda - dokument
17:20 Czerwiec 1941 (3) - serial
18:30 Peacock - dramat
20:10 Pozdrowienia z raju - thriller

Pewnej majowej nocy w 2001 roku obcokrajowcy przebywający na jednej z egzotycznych wysp na południowych Filipin zostają wyrwani ze snu. Grupa zamaskowanych mężczyzn z karabinami zabiera ich barką daleko w morze. Do przerażonych ludzi dociera, że zostali porwani. Porywacze przedstawiają się jako islamscy bojownicy powiązani z organizacją Osamy bin Ladena. Oświadczają uprowadzonym, że będą ich więzić, dopóki ktoś nie zapłaci za nich okupu. Rozpoczyna się wielomiesięczna przeprawa pojmanych przez dżunglę pod ciągłym ostrzałem filipińskiej armii.

22:25 Luther (2) - serial
00:25 Kariera Nikosia Dyzmy - komedia
02:15 Cisza - dramat

06:00 Noce i dnie (4) - serial
07:00 M jak miłość (236) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:25 Barwy szczęścia (910) - serial
11:00 Na dobre i na złe (78) - serial
12:00 Święto rodziny - nabożeństwo baptystyczne - dokument
13:00 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (78) – dokument
13:35 Czas honoru (19) - serial
14:35 Rodzinka.pl (99) - serial
15:10 Rodzinka.pl (100) – serial
15:45 Panorama - kraj
16:00 Pogoda
16:10 M jak miłość (951) - serial
17:05 Kabaretowy Klub Dwójki (6)
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
20:05 XIII Mazurska Noc Kabaretowa Mrągowo 2011
20:40 Puchar Konfederacji w Brazylii
23:10 Przekłeta góra - dramat
01:05 Bastoy: wyspa-więzienie - dokument
02:15 W imieniu brata - melodramat

06:50 Męski typ (1) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (60) - serial
08:20 Sędzia Anna Maria Wesołowska (356) - serial
09:20 Kocham. Enter (3) - serial
10:20 Ostry dyżur (113) - serial
11:20 Mango - Telezakupy
12:55 Sąd rodzinny (61) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (357) - serial
14:55 Agenci NCIS (5) - serial
15:55 Kocham. Enter (4) - serial
16:55 Ostry dyżur (114) - serial
17:55 39 i pół (28) - serial
18:55 Agenci NCIS (6) - serial
20:00 Dave - komedia
22:25 Prawo Agaty (2) - serial
23:30 Wielka wyprawa - komedia
01:30 Arkana magii

06:00 Aktualności filmowe+
06:30 Łąpu capu ekstra
07:00 +De lux
07:30 Nie przegap
07:45 Aktualności filmowe+
08:15 W tonacji+
09:05 Cudowne dziecko - melodramat
10:40 Niedźwiedź polarny - dokument
11:30 Szczur - komedia
13:00 Freddie Mercury: The Great Pretender - dokument
14:25 W tonacji+
15:15 Stracona bohema - dokument
16:15 Zakochana bez pamięci - komediodramat
17:50 Hollywood Buzz
18:20 Moja szurnięta rodzinka - komedia
19:45 Nie przegap
19:55 Łąpu capu
20:00 6 kul - film sensacyjny
21:55 Szepty - horror
23:45 Sprawa zamknięta - thriller
01:20 Przerazacze - horror

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:45 Malanowski i Partnerzy (332) - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy (333) - serial
09:45 Trudne sprawy (17) - serial
10:45 Dlaczego ja? (254) - serial
11:45 Pamiętniki z wakacji (27) - serial
12:45 Dom nie do poznania (65)
13:45 Hotel 52 (14) - serial
14:45 Malanowski i Partnerzy (220) - serial
15:15 Malanowski i Partnerzy (221) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? (385) - serial
17:45 Trudne sprawy (21) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (231) - serial
20:00 Dobry rok - komediodramat
22:30 CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (15, 16) - serial
00:35 Jak poślubić miliarderkę - komedia
02:20 Zagadkowa noc (1124)

06:15 4music
07:20 Winx Club (9) – serial
07:50 Winx Club (10) - serial
08:25 Komisarz Rex (8) - serial
09:25 Kiedy się zakocham (10) - serial
10:20 Rodzice na skraju załamania nerwowego (20) - serial
11:30 I Like It
12:30 Skład osobliwości (9)
13:00 Telesprzedaż
13:20 Dziewczyny z fortuną
15:00 Dekoratornia
15:30 Dekoratornia
16:00 Winx Club (11, 12) serial
17:05 Wzór (19) - serial
18:00 Ukryta miłość (11) - serial
19:00 Komisarz Rex (9) - serial
20:00 Siostry - komediodramat
22:45 Szczury - horror
00:40 Wzór (19) - serial
01:35 Galileo
02:35 4music

08:30 Puchar Świata w Chorwacji
09:00 Eurosport TOP 10
09:30 Odliczanie do Tour de France
09:45 Odliczanie do Tour de France
10:00 Odliczanie do Tour de France
10:30 Chile - Anglia
11:45 Chorwacja - Uzbekistan
12:45 Watts
13:30 Odliczanie do Tour de France
14:00 Chile - Anglia
15:00 Chorwacja - Uzbekistan
16:00 The Ride
16:15 Odliczanie do Tour de France
16:45 Portugalia - Kuba
19:00 Tour de France
19:45 Hiszpania - Francja
22:00 IAAF World Challenge w Ostrawie
00:00 Greene Light
00:15 Hiszpania - Francja
01:00 Odliczanie do Tour de France
01:30 Przerwa w nadawaniu

08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:10 Polityka przy kawie
08:30 Teleshakupy
09:00 Ojciec Mateusz (20) – serial
09:55 Zdumiewające Indie (4) - dokument
11:00 Nie ma jak Polska
11:30 Plebania (1502) - serial
12:00 Wiadomości
12:05 Agrobiznes
12:30 Najmłodszy w zoo (19) - dokument
12:55 Dzika Polska (152) - dokument
13:30 Czy wiecie, że...
14:00 Klan (2412) – serial
14:25 Rezydencja (34) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:30 Bonanza (83) - serial
16:25 Ludzkie sprawy (8) - dokument
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Ale mądrale! (4) - talk show
18:20 Przysłań (12) - serial
19:10 Miś Uszatek zaprasza (18) - serial
19:15 Miś Uszatek (24) – serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:05 Pogoda
20:20 1920. Wojna i miłość (3) - serial
21:15 Ryzyko - dramat
23:00 Europejski Stadion Kultury 2013
01:05 Miliony Brewstera - komedia

06:20 Mango - Teleshakupy
08:00 Szpital (19) - serial
09:00 Kuchenne rewolucje (5)
10:00 Na Wspólnej (1635) – serial
10:30 Na Wspólnej (1636) – serial
10:55 Na Wspólnej (1637) - serial
11:20 Ostry dyżur (5) - serial
12:20 Szpital Miłosierdzia (5) - serial
13:20 Ukryta prawda (116) - serial
14:20 W-11 wydział śledczy (896) - serial
15:05 Sąd rodzinny (139) - serial
16:05 Rozmowy w toku (2075) - talk show
17:00 Szpital (20) - serial
18:00 Ukryta prawda (117) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:00 Wyspa - film sensacyjny
22:50 Appaloosa
01:10 Kuba Wojewódzki (9) - talk show
02:10 Uwaga!
02:25 Arkana magii (966)

08:00 Szczęśliwego Nowego Roku. Kontynuacja - komedia
10:15 Pan Anatol szuka miliona - komedia
11:45 Hindenburg - film katastroficzny
14:00 Wyatt Earp i jego legenda - dokument
15:10 Pięć Narzeczonych - komedia
17:10 Numer stulecia - komedia

Russ Richards jest prezydentem pogody w dzienniku telewizyjnym. Popularność nie zapewnia mu jednak wystarczających dochodów, a Russ lubi wystawne życie. Ma też skłonność do angażowania się w niedochodowe interesy. Jednym z nich jest salon sprzedaży skuterów śnieżnych - ładna zima sprawiła, że w Russowi zagłada w oczy widmo bankructwa. Jedynym wyjściem może być spółka z Crystal, dziewczyną z telewizyjnego totolotka. Wspólnie opracowują system, który pozwala na zdobywanie głównych wygranych.

19:05 Czerwiec 1941 (4) - serial
20:10 Doomsday - thriller
22:10 Łowcy - thriller
00:20 Silent Hill - horror
02:25 Ciemna strona Wenus - dramat

07:00 M jak miłość (237) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:25 Barwy szczęścia (911) – serial
10:55 Na dobre i na złe (79) - serial
11:55 Wajrak na tropie (3) - dokument
12:25 Makłowicz w podróży
12:55 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (79) - dokument
13:35 Czas honoru (20) - serial
14:35 Rodzinka.pl (101) - serial
15:10 Rodzinka.pl (102) – serial
15:45 Panorama - kraj
16:00 Pogoda
16:10 M jak miłość (952) - serial
17:05 Kabaretowy Klub Dwójki (9)
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
20:10 Rodzinka.pl (75, 76, 77) – serial
21:45 Dzięki Bogu już weekend
22:55 Piąty stadion (73) - serial
23:05 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas (6, 7) – serial
00:50 Prowokacja - film sensacyjny
02:30 Pitbull (17) - serial

06:50 Męski typ (2) - talk show
07:20 Sąd rodzinny (61) - serial
08:20 Sędzia Anna Maria Wesołowska (357) - serial
09:20 Kocham. Enter (4) - serial
10:20 Ostry dyżur (114) - serial
11:20 Mango - Teleshakupy
12:55 Sąd rodzinny (62) - serial
13:55 Sędzia Anna Maria Wesołowska (358) - serial
14:55 Agenci NCIS (6) - serial
15:55 Kocham. Enter (5) - serial
16:55 Ostry dyżur (1) - serial
17:55 39 i pół (29) - serial
18:55 Agenci NCIS (7) - serial
20:00 Wielka wyprawa - komedia
22:00 Rzeka śmierci - film sensacyjny
00:10 Śmiertelna kuracja - horror
02:35 Arkana magii

06:00 Aktualności filmowe+
06:30 Łapu capu ekstra
07:00 +De lux
07:30 Nie przegap
07:45 Aktualności filmowe+ - dokument
08:15 W tonacji+
09:05 Moja szurnięta rodzinka - komedia
10:30 Niedokończony projekt - dokument
11:30 W imieniu diabła - film psychologiczny
13:30 W tonacji+
14:20 Witaj wśród nas - dramat
15:55 Idlewild
17:55 Jak urodzić i nie zwariować - komedia
19:45 Nie przegap
19:55 Łapu capu
20:00 Mentalista (1) – serial
20:45 Safe House - film sensacyjny
22:40 Magic Mike - komediodramat
00:30 Bankomat - thriller
02:00 Carmen - melodramat

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:45 Malanowski i Partnerzy (334) - serial
09:15 Malanowski i Partnerzy (335) - serial
09:45 Trudne sprawy (18) - serial
10:45 Dlaczego ja? (255) - serial
11:45 Pamiętniki z wakacji (28) - serial
12:45 Dom nie do poznania (66)
13:45 Hotel 52 (15) - serial
14:45 Malanowski i Partnerzy (222) - serial
15:15 Malanowski i Partnerzy (223) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:45 Dlaczego ja? (386) – serial
17:45 Trudne sprawy (22) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (232) - serial
20:10 Małolaty u taty - komedia
22:00 Kick-Ass - komedia
00:15 Czyngis-chan - film przygodowy
02:40 Zagadkowa noc (1125)

06:15 4music
07:20 Winx Club (11) – serial
07:50 Winx Club (12) - serial
08:25 Komisarz Rex (9) - serial
09:25 Kiedy się zakocham (11) - serial
10:20 Rodzice na skraju załamania nerwowego (21) - serial
11:30 I Like It
12:30 Dekoratornia
13:00 Telesprzedaż
13:20 Dziewczyny z fortuną
15:00 Dekoratornia
15:30 Dekoratornia
16:00 Winx Club (13) – serial
16:35 Winx Club (14) - serial
17:05 Wzór (20) - serial
18:00 Ukryta miłość (12) - serial
19:00 Komisarz Rex (10) - serial
20:00 Zastępstwo - film sensacyjny
22:00 Spadkobiercy
23:00 Klub nierządnic - film erotyczny
00:55 Wzór (20) - serial
01:50 4music
02:55 I Like It

08:30 Puchar Narodów w Rotterdamie
09:30 Odliczanie do Tour de France
10:00 IAAF World Challenge w Ostrawie
11:00 Hiszpania - Francja
12:00 Mistrzostwa Europy kobiet do lat 17 w Szwajcarii
13:45 Odliczanie do Tour de France
14:15 Mistrzostwa Europy kobiet do lat 17 w Szwajcarii
16:15 Hiszpania - Francja
16:45 Grecja - Paragwaj
19:00 Odliczanie do Tour de France
20:00 Australia - Turcja
22:00 Odliczanie do Tour de France
23:00 The Ride
23:15 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - Rajd Belgii
23:45 IAAF World Challenge w Ostrawie
00:45 Odliczanie do Tour de France
01:30 Przerwa w nadawaniu

06:15 W labiryncie (113) - serial
06:45 W labiryncie (114) - serial
07:15 Las bliżej nas
07:30 Rok w ogrodzie
08:00 Naszaarmia.pl
08:25 Dora poznaje świat (62) - serial
08:55 Kung Fu Panda - Legenda o niezwykłości (19) - serial
09:25 SpongeBob Kanciastoporty (44) - serial
09:55 Glob - magazyn nowości naukowych
10:30 1000 pierwszych dni
10:55 Grekokatolicka msza w Górowie Iławekim
12:30 Awantura o Basię
14:25 Najmłodszy w zoo (19) - dokument
15:05 Miliony Brewstera - komedia
16:50 Europa to my - publicystyka
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Ojciec Mateusz (44) - serial
18:25 Jaka to melodia?
19:00 Tabaluga (38) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Plan lotu - thriller
22:10 Powrót do domu - thriller
23:55 Wóz pancerny - western
01:45 Hua Mulan - film przygodowy

07:55 Perfekcyjna pani domu (3)
08:55 Pluto Nash - komedia
10:55 X Factor (4)
12:25 Top Model. Zostań modelką (3)
13:25 Ugotowani (6)
14:25 Perfekcyjna pani domu (4)
15:25 Sekrety chirurgii (4)
16:25 Kobieta na krańcu świata (6) - dokument
16:55 Bitwa o dom (12)
18:00 Kuchenne rewolucje (11)
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
20:00 Seks w wielkim mieście II - komedia
23:00 O czym marzą faceci - komedia
01:00 Mroczne miasto - film sf

08:00 Klub kawalerów - komedia
09:50 Spalení słońcem - dramat
12:30 Syn Różowej Pantery - komedia
14:15 Jaśniejsza od gwiazd - melodramat
16:30 Wyścig z czasem - thriller
18:25 Vera (3) - serial
20:10 Wklucie - dramat

Mike i Paul są początkującymi prawnikami. Pewnego dnia pielęgniarka Vicky zwraca się do nich z prośbą o pomoc. Przed kilkoma laty kobieta została zarażona wirusem HIV przez agresywnego pacjenta. Pokazuje prawnikom bezpieczne strzykawki wymyślone przez firmę Safety Point. Niestety, nie są oni w stanie sprzedać wynalazku żadnemu ze szpitali zrzeszonych w United Medical. Weiss i Danziger decydują się wystąpić przeciw organizacji. Okazuje się, że czeka ich bardzo trudne zadanie. Muszą walczyć z prawnikiem Price'em i wpływowym lobby medycznym.

22:00 Łowcy II - thriller
00:20 Peryferie - dramat
02:00 Koszmar minionej zimy - horror

06:00 Kocurro - film animowany
07:55 Co nowego u Scooby'ego? (13) - serial
08:30 Małolaty u taty - komedia
10:15 Ewa gotuje
10:50 Scooby-Doo i miecz samuraja - film animowany
12:15 Przygody Merlina (4) - serial
13:15 Jaś Fasola (14)
14:00 Grand Prix Wielkiej Brytanii
15:15 Nieprawdopodobne, a jednak... (4) - serial
15:45 Pamiętniki z wakacji (36) - serial
16:45 Dlaczego ja? (366) - serial
17:45 Magia bez tajemnic (9)
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (233) - serial
20:05 Speed II - wyścig z czasem - film sensacyjny
22:40 Kick bokser II - Powrót - film sensacyjny
00:30 Lęk wysokości - komedia
02:30 Zagadkowa noc (1126)

06:10 Selekcja (4)
06:45 Mała czarna - talk show
07:45 Selekcja (5, 6)
08:55 Mistrz kuchni: Gordon Ramsay (17)
09:50 Łowca krokodyli: dzienniki (3) - dokument
11:00 Galileo
12:00 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (1, 2)
12:55 Spadkobiercy
14:50 Niezwykła eskorta - film sensacyjny
17:05 Ślodycz zemsty - komedia
19:00 Galileo
20:00 STOP Drogówka
21:00 Półfinał Miss Polski 2013
23:30 Potwór - horror
02:00 Chłopaki z taśmy

08:30 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - Rajd Belgii
09:00 Mistrzostwa Europy kobiet do lat 17 w Szwajcarii
10:00 Odliczanie do Tour de France
12:00 Tour de France
17:30 Chorwacja - Nowa Zelandia
19:00 Uzbekistan - Urugwaj
20:00 Egipt - Anglia
22:00 Longines Global Champions Tour w Monako
23:15 Magazyn wyścigów konnych
23:30 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - Rajd Belgii
00:00 Tour de France
01:00 Egipt - Anglia
02:00 Przerwa w nadawaniu

06:50 Wojna domowa (6) - serial
07:25 Wojna domowa (7) - serial
08:00 Pytanie na śniadanie
10:40 Na kłopoty Bednarski (4) - serial
11:45 Moje Tatry
12:25 The Voice of Poland (5, 6)
14:00 Familiada
14:40 Rodzinka.pl (75) - serial
15:10 Rodzinka.pl (76) - serial
15:40 Słowo na niedzielę
15:50 Stawka większa niż życie (7) - serial
17:00 S jak Smoleń, T jak TEY
18:00 Panorama
18:35 Sport-telegram
18:45 Pogoda
18:55 Postaw na milion - kulisy - dokument
19:05 Postaw na milion
20:05 Płocka Noc Kabaretowa (1, 2, 3)
23:15 Prowokacja - film sensacyjny
00:55 Billy Cobham Quintet
02:00 Między cudem a życiem - dramat

06:15 Misja Martyna - finał (12)
06:50 Mango - Teleshakupy
08:55 Rodzinka jak inne (11) - serial
09:25 Tajemnice Smallville (8) - serial
10:20 Przyjaciele (8) – serial
10:50 Przyjaciele (9) - serial
11:20 Przyjaciele (10) – serial
11:50 Zostań moim tatą - komediodramat
14:05 Cztorej pancerni i pies (18) - serial
15:25 Chuck (17) - serial
16:25 Agenci NCIS (3) - serial
17:25 Agenci NCIS (4) - serial
18:25 Prawo Agaty (2) - serial
19:30 Stońce i miłość - komedia
21:20 Mamuśka - komedia
23:35 Zabójcy - film sensacyjny
02:20 Arkana magii

06:00 Aktualności filmowe+
06:30 Łapu capu ekstra
07:00 +De lux
07:30 Łapu capu
07:45 Agnieszka - film krótkometrażowy
08:00 Queen - Hungarian Rhapsody
09:05 Barbershop II: Z powrotem w interesie - komedia
10:50 Hollywood Buzz
11:20 Szalona odwaga - dramat
13:15 Kusturica - chuligan z Bałkanów - dokument
14:20 Kochanie, poznaj moich kumpli - komedia
15:55 Hania Humorek nie wyjeżdża na wakacje - komedia
17:25 W tonacji+ - film fantastyczny
18:15 Odrobina nieba - film fantastyczny
20:00 W ciemności - dramat
22:20 W świetle - dokument
22:50 Parada różowości - film krótkometrażowy
23:00 Pirania 3DD - thriller
00:25 Żegnaj blondyneczko - komediodramat
02:05 Niebezpieczna kobieta - dramat

06:15 W labiryncie (116) – serial
06:40 Pełnosprawni
07:00 Msza św. z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Krakowie Łagiewnikach
08:00 Tydzień
08:25 Program rozrywkowy
08:55 Ziarno
09:25 Biegajmy razem (12)
09:45 Przysmak za milion dolarów - komedia
11:25 Piękniejsza Polska (2) - dokument
11:50 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:10 Między ziemią a niebem
12:45 Blondynka (4) - serial
13:45 Świat z lotu ptaka (3) - dokument
14:50 Wóz pancerny - western
16:45 Europa to my
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Ranczo (56) – serial
18:20 Jaka to melodia?
19:00 Przygody Myszki Miki i Kaczora Donalda (29) – serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:20 Hua Mulan - film przygodowy
22:20 Glee (7) - serial
23:35 Puchar Konfederacji w Brazylii

07:55 Maja w ogrodzie
08:25 Akademia ogrodnika
08:30 Dzień dobry wakacje
10:55 Kobieta na krańcu świata (7) - dokument
11:30 Co za tydzień
12:00 Akademia policyjna VII - Misja w Moskwie - komedia
13:40 Lekarze (4) – serial
14:40 Przepis na życie (4) - serial
15:40 Milka. Moje miasto się przytuła
15:50 Legalne blondynki - komedia
17:35 Milka. Moje miasto się przytuła
17:45 Ugotowani (7)
18:50 Milka. Moje miasto się przytuła
19:00 Fakty
19:25 Sport
19:35 Pogoda
19:45 Uwaga!
19:55 Bitwa o dom (13)
21:00 Vinci - komedia
23:20 Lekarze (5) - serial

08:00 Życzenie 143 - film krótkometrażowy
08:50 Kosmiczne jaja - komedia
10:30 Uwaga na wakacje - film krótkometrażowy
10:55 Goście w Ameryce - komedia
12:40 Twister - film katastroficzny
14:45 Fantomas kontra Scotland Yard - komedia
16:35 Bulwar Zbawienia - thriller
18:25 Niezwykły dzień Panny Pettigrew - komedia

London, lata 30. minionego wieku. Guinevere Pettigrew właśnie straciła posadę guwernantki, a ze znalezieniem nowej może być kłopot. Pannie Pettigrew dopisuje jednak szczęście. Kobieta zatrudnia się u zwariowanej amerykańskiej gwiazdy, Delysii Lafosse, dzięki której poznaje tzw. wielki świat, a nawet staje się jego częścią, realizując przy okazji marzenie o prawdziwej miłości.

20:10 Vera (4) - serial
21:55 Pozdrowienia z raju - thriller

06:00 Słowo na niedzielę
06:15 Moje Tatry
06:45 Ostoja
07:25 Samochodzik i templariusze (4) - serial
08:10 Daleko od szosy (4) - serial
09:40 Kultura, głupcze
10:20 Dzikie Indie (1) - dokument
11:15 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (13) – dokument
11:45 Makłowicz w podróży
12:25 Mistrz kamuflażu - komedia
14:00 Familiada
14:35 Rodzinka.pl (77) - serial
15:15 Kabaretowe wakacje z duchami (2)
16:20 Na dobre i na złe (517) - serial
17:20 Panorama
17:40 Puchar Konfederacji w Brazylii
20:10 Park jurajski - film sf
22:25 Czas honoru (54) - serial
23:20 Kocham kino
23:50 WOK - wszystko o kulturze

06:00 Misja Martyna - extra (2)
06:35 Mango - Telezakupy
08:40 Cztorej pancerni i pies (18) - serial
10:00 Chuck (18) – serial
10:55 Słońce i miłość - komedia
12:50 Dziwna para II - komedia
14:50 Zielone berety - film wojenny
17:45 Cztorej pancerni i pies (18) - serial
19:00 Kobra - oddział specjalny (13) - serial
20:00 Zabójcy - film sensacyjny
22:45 Wybrani (5) - serial
23:45 Jennifer 8 - thriller

06:00 Aktualności filmowe+
06:30 Łapu capu ekstra
07:00 +De lux
07:30 Nie przegap
07:40 Łapu capu
07:50 Nadzieja - dramat
09:30 W tonacji+
10:20 Johnny English - Reaktywacja - komedia
12:00 Mentalista (1) – serial
12:45 Karteczki - film krótkometrażowy
12:55 Gepardy. Bieg za wszelką cenę - dokument
13:50 Hollywoo - komedia
15:35 +De lux
16:05 Barbara - dramat
17:50 Głupi, głupszy, najgłupszy - komedia
19:25 Nie przegap
19:35 Rockefeller Plaza 30 (5) - serial
20:00 Na tropie Marsupilami - komedia
21:50 Czekając na mamę - film krótkometrażowy
22:00 Grimm (4) – serial
22:45 Superman, Spiderman lub Batman - film krótkometrażowy
23:00 Droga bez powrotu IV: Krwawe początki - horror

06:00 Ania z Zielonego Wzgórza - film animowany
07:45 Co nowego u Scooby'ego? (14) - serial
08:20 Scooby Doo i potwór z Loch Ness - film animowany
09:55 Kocurro - film animowany
11:45 Buffy - postrach wampirów - komedia
13:30 Formuła 1 - studio
14:00 Grand Prix Wielkiej Brytanii
16:00 Kabaretowa ekstraklasa
16:40 Jumpin' Jack Flash - komedia
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Państwo w państwie (72)
20:00 Na krawędzi (3) - serial
21:00 Na krawędzi (4) - serial
22:00 Kości (4) - serial
23:00 Kości (5) - serial

06:10 Łowca krokodyli: dzienniki (3) - dokument
07:15 Selekcja (7, 8)
08:30 Lew - film przygodowy
10:45 Galileo
11:45 Porsche Supercup - Wielka Brytania
12:30 Skład osobliwości (10)
13:00 Dekoratornia
13:30 Mistrz kuchni: Gordon Ramsay (18)
14:30 Tester
14:50 Serce smoka - komedia
16:45 Niezwykła eskorta - film sensacyjny
19:00 Galileo
20:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (13) - serial
21:00 Finał Miss Polski Nastolatek 2013
23:30 CSI: Kryminalne zagadki Miami (13) - serial

08:30 Rajdowe Samochodowe Mistrzostwa Europy - Rajd Belgii
09:00 Wyścigi w Silverstone
10:00 The Ride
10:15 Tour de France
12:00 Wyścigi w Porto
13:00 The Ride
13:15 Tour de France
17:45 Wyścigi w Porto
18:45 Rolex Grand Slam w Akwizgranie
19:45 Egipt - Anglia
20:45 Tour de France
22:00 Weekend w sportach motorowych
22:15 Mistrzostwa Świata w Imoli

06:10 Plebania (1503) – serial
06:30 Plebania (1504) - serial
07:00 Król Maciuś Pierwszy (20) - serial
07:15 Opowiedz nam coś, Milu (41) - serial
07:25 Budzik (323)
08:00 Wiadomości
08:05 Pogoda poranna
08:20 Telezakupy
08:55 Ojciec Mateusz (21) - serial
09:50 Świat z lotu ptaka (3) - dokument
10:50 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach
12:00 Wiadomości
12:10 Agrobiznes
12:25 Kazimierskie granie
12:55 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach
14:00 Klan (2413) – serial
14:25 Rezydencja (35) - serial
15:00 Wiadomości
15:10 Pogoda
15:25 Bonanza (84) - serial
16:20 Ludzkie sprawy (9) - dokument
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:25 Miłość nad rozlewiskiem (3) - serial
18:25 Przyszań (13) - serial
19:15 Świnka Peppa (22) - serial
19:30 Wiadomości
20:00 Sport
20:10 Pogoda
20:25 Zróbmy sobie wnuka - komedia
22:00 07 zgłoś się (1) - serial
23:00 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach
23:20 Przebłyk jutra (1) - serial
00:10 Zandarm z Saint-Tropez - komedia
02:00 Bonanza (84) - serial
02:55 Notacje (602) - dokument

06:20 Mango - Telezakupy
08:00 Szpital (20) - serial
09:00 Kuchenne rewolucje (6)
10:00 Na Wspólnej (1638) - serial
10:25 Na Wspólnej (1639) - serial
10:50 Na Wspólnej (1640) - serial
11:20 Ostry dyżur (6) - serial
12:20 Szpital Miłosierdzia (6) - serial
13:20 Ukryta prawda (117) - serial
14:20 W-11 wydział śledczy (594) - serial
15:05 Sąd rodzinny (140) - serial
16:05 Rozmowy w toku (2076) - talk show
17:00 Szpital (21) - serial
18:00 Ukryta prawda (118) - serial
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga!
20:05 W-11 wydział śledczy (886) - serial
20:50 Surowi rodzice (5)
21:50 Sekrety chirurgii (5)
22:50 Przepis na życie (5) - serial
23:50 Partnerki (15) - serial
00:50 Tajemnice Smallville (5) - serial
01:50 Uwaga!
02:05 Arkana magii (969)

08:00 Najlepsi reżyserzy Hollywood - dokument
08:45 Księga wielkich życzeń - dramat
10:35 Podróże - dramat
12:40 Był sobie film... - dokument
13:50 Kapelusz pana Anatola - komedia
15:35 Vatel - komediodramat
17:45 W lepszym świecie - dramat
20:10 Port lotniczy - film katastroficzny
Akcja toczy się na wielkim, ruchliwym lotnisku na środkowym zachodzie USA. Kierownik portu lotniczego, doświadczony Mel Bakersfeld nie podejrzewa, że czeka go najtrudniejsze kilkanaście godzin w karierze. Nad lotniskiem zaczyna się burza śnieżna, która paraliżuje komunikację powietrzną. Kiedy okazuje się, że w jednym z samolotów jest zamachowiec grożący zdetonowaniem bomby, sytuacja staje się krytyczna. Życie pasażerów zależy od ludzi Mela Bakersfelda, którzy mimo fatalnych warunków atmosferycznych próbują sprowadzić maszynę na ziemię.
22:35 Nienawiść - dramat
00:25 Pęgi - dramat
02:00 Ciemna strona Wenus - dramat

06:10 SuperSprytek i Sprytusie (8) - serial
06:40 Noce i dnie (6) - serial
07:45 M jak miłość (238) - serial
08:45 M jak miłość (239) - serial
09:40 Wiadomości z drugiej ręki (1) - serial
10:15 Barwy szczęścia (912) – serial
10:45 Na dobre i na złe (80) - serial
11:50 Coś dla Ciebie (37)
12:20 Familiada
12:55 Makłowicz w podróży
13:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (80) - dokument
14:05 Czas honoru (21) - serial
15:00 Rodzinka.pl (103) – serial
15:30 Rodzinka.pl (104) - serial
16:10 M jak miłość (953) - serial
17:00 Kabaretowy Klub Dwójki (10)
18:00 Panorama
18:30 Sport-telegram
18:40 Pogoda
18:50 Jeden z dziesięciu
20:10 XIV Mazurska Noc Kabaretowa
21:10 Ona to on - komedia
23:05 Paradoks (1) - serial
00:05 Betar - dokument
01:10 Siostra Jackie (5, 6) - serial
02:20 Ona to on - komedia

06:55 Męski typ (3) - talk show
07:25 Sąd rodzinny (62) - serial
08:20 Sędzia Anna Maria Wesołowska (358) - serial
09:20 Kocham. Enter (5) - serial
10:20 Ostry dyżur (1) - serial
11:25 Mango - Telezakupy
13:05 Sąd rodzinny (63) - serial
14:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska (359) - serial
15:05 Agenci NCIS (7) - serial
16:05 Kocham. Enter (6) - serial
17:05 Ostry dyżur (2) - serial
18:05 39 i pół (30) - serial
19:00 Agenci NCIS (8) - serial
20:00 Zabójca znad Green River (1) - film sensacyjny
21:55 Kobra - oddział specjalny (14) - serial
22:55 Zabójca znad Green River (2) - film sensacyjny
00:45 Arkana magii
02:55 Ulice San Francisco (1) - serial

06:00 Aktualności filmowe+
06:30 Łapu capu ekstra
07:00 +De lux
07:30 Łapu capu
07:45 Aktualności filmowe+
08:15 W tonacji+
09:05 Głupi, głupszy, najgłupszy - komedia
10:35 Ale cyrk - film animowany
12:00 +De lux
12:30 F.I.S.T. - film obyczajowy
14:40 W tonacji+
15:30 Droga pod wiatr - dramat
17:05 Depresja i kumple - komediodramat
18:40 Bon Jovi
19:45 Nie przegap
19:55 Łapu capu
20:00 Najwyższy wyrok - film sensacyjny
21:40 Siostry Williams - dokument
23:25 Dorwać gringo - dramat
01:00 Plac Zbawiciela - dramat
02:50 Zmory - film psychologiczny

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:45 Malanowski i Partnerzy (336) - serial
09:10 Malanowski i Partnerzy (337) - serial
09:40 Trudne sprawy (19) - serial
10:40 Dlaczego ja? (256) - serial
11:45 Pamiętniki z wakacji (29) - serial
12:45 Dom nie do poznania (71, 72)
14:45 Malanowski i Partnerzy (224) - serial
15:15 Malanowski i Partnerzy (225) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Dlaczego ja? (387) - serial
17:40 Trudne sprawy (23) - serial
18:50 Wydarzenia
19:20 Sport
19:25 Pogoda
19:30 Świat według Kiepskich (234) - serial
20:10 Szklana pułapka - film sensacyjny
22:45 Blackjack - thriller
00:45 Breaking Bad (1) - serial
00:50 Zagadkowa noc (1127)

06:15 I Like It
07:15 Winx Club (13, 14) - serial
08:15 Komisarz Rex (10) - serial
09:15 Kiedy się zakocham (12) - serial
10:15 Rodzice na skraju załamania nerwowego (22) - serial
11:25 4music
12:30 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (1)
13:00 Telesprzedaż
13:20 Dziewczyny z fortuną
15:00 Dekoratornia
15:30 Dekoratornia
16:00 Winx Club (15, 16) - serial
17:05 Wzór (21) - serial
18:00 Ukryta miłość (13) - serial
19:00 Komisarz Rex (11) - serial
20:00 Galileo
21:00 Galileo
22:00 Spadkobiercy
23:00 Wzór (21) – serial
23:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14) - serial
00:50 STOP Drogówka
01:50 4music
02:55 I Like It

08:30 Weekend w sportach motorowych
08:45 Wyścigi w Porto
09:30 Mistrzostwa Świata w Imoli
11:00 Tour de France
12:15 The Ride
12:30 Tour de France
16:30 Egipt - Anglia
18:00 Hiszpania - Francja
19:30 Tour de France
20:45 Watts
21:00 Clash Time - Spotkanie z gwiazdami
21:05 Tydzień z World Wrestling Entertainment
21:35 Clash Time - Spotkanie z gwiazdami
21:45 Vintage Collection
22:45 Magazyn wyścigów konnych
23:00 Tour de France
00:30 Rolex Grand Slam w Akwizgranie
01:30 Przerwa w nadawaniu

TVP 1
06:00 Plebania (1505) – serial   06:25 Plebania (1506) - serial   06:55 Przyjaciele z podwórka (45) - serial   07:20 Dlaczego? Po co? Jak?   07:40 Rodzinka Dinka (1) - dla dzieci   08:00 Wiadomości   08:05 Pogoda poranna   08:09 Polityka przy kawie   08:20 Telezakupy   08:55 Ojciec Mateusz (22) - serial   09:50 Ssaki morskie (1) - dokument   10:25 Dzika Polska (151) - dokument   10:50 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach   12:00 Wiadomości   12:15 Agrobiznes   12:30 Nie ma rady na odpady?   12:50 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach   13:55 Klan (2414) - serial   14:25 Rezydencja (36) - serial   15:00 Wiadomości   15:10 Pogoda   15:25 Bonanza (85) - serial   16:20 Ludzkie sprawy (10) - dokument   17:00 Teleexpress   17:15 Pogoda   17:25 Miłość nad rozlewiskiem (4) - serial   18:25 Janosik (1) - serial   19:15 Świnka Peppa (17) - serial   19:30 Wiadomości   20:00 Sport   20:10 Pogoda   20:25 Żandarm z Saint-Tropez - komedia   22:10 07 zgłoś się (2) - serial   23:10 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach   23:25 Przeblysk jutra (2) - serial   00:20 Druga szansa - thriller   02:00 Bonanza (85) - serial   02:55 Notacje (425) - dokument

tvn
06:20 Mango - Telezakupy   08:00 Szpital (21) - serial   09:00 Kuchenne rewolucje (7)   10:00 Na Wspólnej (1641) - serial   10:25 Na Wspólnej (1642) - serial   10:50 Na Wspólnej (1643) - serial   11:20 Ostry dyżur (7) - serial   12:20 Szpital Miłosierdzia (7) - serial   13:20 Ukryta prawda (118) - serial   14:20 W-11 wydział śledczy (886) - serial   15:05 Sąd rodzinny (141) - serial   16:05 Rozmowy w toku (2077) - talk show   17:00 Szpital (22) - serial   18:00 Ukryta prawda (119) - serial   19:00 Fakty   19:30 Sport   19:40 Pogoda   19:50 Uwaga!   20:05 W-11 wydział śledczy (925) - serial   20:50 Ptaszek na więzi - komedia   23:05 Kuba Wojewódzki (10) - talk show   00:05 Generał (3) - serial   01:15 Uwaga!   01:30 Arkana magii (970)   02:50 Rozmowy w toku (2077) - talk show

ale kino +
08:00 Wyatt Earp i jego legenda - dokument   09:15 Bez duszy - komediodramat   11:10 Fantomas powraca - komedia   13:00 Nic osobistego - dramat   14:55 Pechowiec - komedia   16:40 Vera (3) - serial   18:25 Inspekcja pana Anatola - komedia   20:10 Zamiana - komedia
Sophie to 25-letnia projektantka mody z Montrealu, która nie dogaduje się z przyjaciółmi i nie ma chłopaka. Pewnego dnia ktoś opowiada jej o stronie internetowej, która umożliwia krótkoterminową wymianę mieszkań między ludźmi z całego świata. Sophie znajduje dwupoziomowe mieszkanie w centrum Paryża. Pierwszy dzień pobytu w stolicy Francji jest fantastyczny. Sielanka nie trwa długo. Nazajutrz dziewczynę budzą policjanci. Okazuje się, że w jej nowym domu znaleziono pozbawione głowy zwłoki.
22:05 Candy - melodramat   00:05 Happy, Happy - komediodramat   01:45 Gniew - film sensacyjny

TVP 2
06:05 SuperSprytek i Sprytusie (9) - serial   06:40 Noce i dnie (7) - serial   07:45 M jak miłość (240) - serial   08:40 M jak miłość (241) - serial   09:40 Wiadomości z drugiej ręki (2) - serial   10:15 Barwy szczęścia (913) - serial   10:45 Na dobre i na złe (81) - serial   11:50 Apostołowie Kaukazu - dokument   12:20 Familiada   12:55 Makłowicz w podróży   13:30 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (81) - dokument   14:00 Czas honoru (22) - serial   15:00 Ja to mam szczęście! (1) - serial   15:35 Rodzinka.pl (1) - serial   16:10 M jak miłość (954) - serial   17:05 Kabaretowy Klub Dwójki (12)   18:00 Panorama   18:30 Sport-telegram   18:40 Pogoda   18:50 Jeden z dziesięciu   20:10 XIV Mazurska Noc Kabaretowa   21:15 Musisz być mój - thriller   22:55 Mój biust świadczy o mnie (50) - dokument   00:05 Życie po fałstarcie (4) - serial   00:55 Szpital Three Rivers (5) - serial   01:50 Musisz być mój - thriller

tvn
06:55 Męski typ (4) - talk show   07:25 Sąd rodzinny (63) - serial   08:20 Sędzia Anna Maria Wesołowska (359) - serial   09:20 Kocham. Enter (6) - serial   10:20 Ostry dyżur (2) - serial   11:25 Mango - Telezakupy   13:05 Sąd rodzinny (64) – serial   14:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska (360) - serial   15:05 Agenci NCIS (8) - serial   16:05 Kocham. Enter (7) - serial   17:05 Ostry dyżur (3) - serial   18:05 39 i pół (31) - serial   19:00 Agenci NCIS (9) - serial   20:00 Jennifer 8 - thriller   22:35 Nie z tego świata (18) - serial   23:35 Czas śmierci - horror   01:30 Arkana magii

CANAL+
06:00 Aktualności filmowe+   06:30 Łapu capu ekstra   07:00 +De lux   07:30 Nie przegap   07:40 Łapu capu   07:45 Aktualności filmowe+   08:15 W tonacji+   09:05 Wyspy Kanaryjskie (1) - dokument   09:40 Dobre uczynki - komedia   11:35 Hollywood Buzz   12:05 Wypychacz zwierząt - film krótkometrażowy   12:15 Ekspres - bohater futbolu - film biograficzny   14:25 W tonacji+   15:15 A więc wojna - komedia   16:50 +De lux   17:20 My Way - film biograficzny   19:45 Nie przegap   19:55 Łapu capu   20:00 Zimne światło dnia - film sensacyjny   21:35 Rockefeller Plaza 30 (5) - serial   22:00 The Following (3) - serial   22:45 Naznaczony - horror   00:25 5 rozbitych kamer - dokument   02:00 Czarny czwartek (1) - dramat   02:45 Blizna - dramat

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News   08:45 Malanowski i Partnerzy (338) - serial   09:10 Malanowski i Partnerzy (339) - serial   09:40 Trudne sprawy (20) - serial   10:40 Dlaczego ja? (257) - serial   11:45 Pamiętniki z wakacji (30) - serial   12:45 Dom nie do poznania (73, 74)   14:45 Malanowski i Partnerzy (226) - serial   15:15 Malanowski i Partnerzy (227) - serial   15:50 Wydarzenia   16:10 Pogoda   16:15 Interwencja   16:40 Dlaczego ja? (388) - serial   17:40 Trudne sprawy (24) - serial   18:50 Wydarzenia   19:20 Sport   19:25 Pogoda   19:30 Świat według Kiepskich (235) - serial   20:10 Wschodzące słońce - dramat   22:45 Jej pierwszy raz - dramat   00:45 Spacer po linie - film biograficzny

4
06:15 I Like It   07:15Winx Club (15) – serial   07:45 Winx Club (16) - serial   08:15 Komisarz Rex (11) - serial   09:15 Kiedy się zakocham (13) - serial   10:15 Rodzice na skraju załamania nerwowego (23) - serial   11:25 4music   12:30 Mindfreak - iluzjonista Criss Angel (2)   13:00 Telesprzedaż   13:20 Dziewczyny z fortuną   15:00 Dekoratornia   15:30 Dekoratornia   16:00 Winx Club (17, 18) - serial   17:05 Wzór (22) - serial   18:00 Ukryta miłość (14) - serial   19:00 Komisarz Rex (12) - serial   20:00 22 października - thriller   22:00 CSI: Kryminalne zagadki Miami (14) - serial   23:00 Wzór (22) – serial   23:55 CSI: Kryminalne zagadki Miami (15) - serial   00:50 Galileo   01:50 4music   02:55 I Like It

EUROSPORT
08:30 Rolex Grand Slam w Akwizgranie   09:30 Hiszpania - Francja   10:45 Portugalia - Kuba   11:45 Egipt - Anglia   12:45 Magazyn wyścigów konnych   13:00 Watts   14:00 Tour de France   15:15 Tour de France   17:15 Mistrzostwa Świata do lat 20 w Turcji   22:00 Tour de France   23:00 ERC od środka   23:30 Blancpain Endurance Series w Le Castellet   00:30 WTCC od środka   01:00 Superpuchar Porsche w Silverstone   01:30 Przerwa w nadawaniu

TVP 1
06:05 Plebania (1507) - serial   06:30 Plebania (1508) - serial   06:55 Tabaluga (34) - serial   07:25 Moliki książkowe   07:40 Misja w kosmosie   08:00 Wiadomości   08:05 Pogoda poranna   08:07 Polityka przy kawie   08:20 Telezakupy   08:55 Ojciec Mateusz (23) - serial   09:50 Ssaki morskie (1) - dokument   10:25 Dzika Polska (152) - dokument   10:55 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach   12:00 Wiadomości   12:05 Agrobiznes   12:20 Ssaki morskie (2) - dokument   12:50 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach   13:55 Klan (2415) - serial   14:25 Rezydencja (37) - serial   15:00 Wiadomości   15:10 Pogoda   15:25 Bonanza (86) - serial   16:20 Prawdziwe życie - prawnicy (1)   17:00 Teleexpress   17:20 Pogoda   17:30 Miłość nad rozlewiskiem (5) - serial   18:25 Janosik (2) - serial   19:15 Świnka Peppa (23) - serial   19:30 Wiadomości   20:00 Sport   20:05 Pogoda   20:15 Piąty stadion (61) - serial   20:25 Druga szansa - thriller   22:05 07 zgłoś się (3) - serial   23:00 Mistrzostwa Świata w Starych Jabłonkach   23:20 Przeblysk jutra (3) - serial   00:15 Bandyta - dramat   01:55 Bonanza (86) - serial   02:50 Notacje (619) - dokument

tvn
06:20 Mango - Telezakupy   08:00 Szpital (22) - serial   09:00 Kuchenne rewolucje (8)   10:00 Na Wspólnej (1644) - serial   10:25 Na Wspólnej (1645) - serial   10:50 Na Wspólnej (1646) - serial   11:20 Ostry dyżur (8) - serial   12:20 Szpital Miłosierdzia (8) - serial   13:20 Ukryta prawda (119) - serial   14:20 W-11 wydział śledczy (925) - serial   15:05 Sąd rodzinny (142) - serial   16:05 Rozmowy w toku (2078) - talk show   17:00 Szpital (23) - serial   18:00 Ukryta prawda (120) - serial   19:00 Fakty   19:30 Sport   19:40 Pogoda   19:50 Uwaga!   20:05 W-11 wydział śledczy (887) - serial   20:50 Człowiek-demolka - film sensacyjny   23:10 Nietykalni - film sensacyjny   01:35 Uwaga!   01:50 Arkana magii (971)

ale kino +
08:00 Cyfrowy naród - dokument   09:05 Pan Anatol szuka miliona - komedia   10:35 Mózg - komedia   12:40 Rozwodów nie będzie - komedia   14:30 Detektyw Murdoch - serial   15:30 Detektyw Murdoch - serial   16:30 Peacock - dramat   18:15 Wyścig z czasem - thriller
Matt Lee Whitlock jest szanowanym policjantem z małego miasteczka na Florydzie. Sukcesy w pracy nie idą w parze z udanym życiem osobistym. Szeryf rozwodzi się z żoną, także policjantką. Szuka szczęścia w ramionach dawnej miłości, mężatki Ann. Kobieta jest wyjątkowo przebiegła i za pomocą zmyślnej intrygi wciąga kochanka w tarapaty. W rezultacie szeryf może stać się głównym podejrzanym w sprawie o podwójne morderstwo.
20:10 The Doors - historia nieopowiedziana - dokument   21:45 The Doors - film biograficzny   00:15 Uwaga na wakacje - film krótkometrażowy   00:40 Vares (5) - serial   02:15 Vares (6) - serial

TVP 2
06:05 SuperSprytek i Sprytusie (10) - serial   06:40 Noce i dnie (8) - serial   07:40 M jak miłość (242) - serial   08:40 M jak miłość (243) - serial   09:35 Wiadomości z drugiej ręki (3) - serial   10:10 Barwy szczęścia (914) - serial   10:40 Na dobre i na złe (82) - serial   11:45 Pożyteczni.pl   12:15 Familiada   12:50 Makłowicz w podróży   13:25 Wojciech Cejrowski - boso przez świat (82) - dokument   13:55 Czas honoru (23) - serial   14:55 Ja to mam szczęście! (2) - serial   15:30 Rodzinka.pl (2) - serial   16:10 M jak miłość (955) - serial   17:00 Kabaretowy Klub Dwójki (25)   18:00 Panorama   18:30 Sport-telegram   18:35 Pogoda   18:50 Jeden z dziesięciu   20:10 XIV Mazurska Noc Kabaretowa   21:15 C.K. Dezerterzy (1) - komedia   22:50 Aida (5) - serial   23:50 Na linii strzału (21) - serial   00:45 C.K. Dezerterzy (1) - komedia   02:20 Aida (5) - serial

tvn
06:55 Męski typ (5) - talk show   07:25 Sąd rodzinny (64) - serial   08:20 Sędzia Anna Maria Wesołowska (360) - serial   09:20 Kocham. Enter (7) - serial   10:20 Ostry dyżur (3) - serial   11:25 Mango - Telezakupy   13:05 Sąd rodzinny (65) - serial   14:05 Sędzia Anna Maria Wesołowska (361) - serial   15:05 Agenci NCIS (9) - serial   16:05 Kocham. Enter (8) - serial   17:05 Ostry dyżur (4) - serial   18:05 39 i pół (32) - serial   19:00 Agenci NCIS (10) - serial   20:00 Frankie i Johnny - komediodramat   22:25 Dowody zbrodni (18) - serial   23:25 Rozmowy bez ogródek - film obyczajowy   01:40 Arkana magii

CANAL+
06:00 Aktualności filmowe+   06:30 Łapu capu ekstra   07:00 +De lux   07:30 Nie przegap   07:40 Łapu capu   07:45 Aktualności filmowe+   08:15 W tonacji+   09:05 Wyspy Kanaryjskie (2) - dokument   09:40 Prosto z nieba - dramat   11:05 A więc wojna - komedia   12:45 +De lux   13:05 Miasta graffiti - dokument   14:05 W tonacji+   14:55 Kolor oceanu - dramat   16:30 Roman Polański: Moje życie - dokument   18:05 Przyjaciół do końca świata - komedia   19:45 Nie przegap   19:55 Łapu capu   20:00 Cezar musi umrzeć - dramat   21:15 Akt odwagi - film sensacyjny   23:05 Paragraf 44 - thriller   00:40 Big Love - dramat   02:20 Komornik - dramat

POLSAT
06:00 Nowy dzień z Polsat News   08:45 Malanowski i Partnerzy (340) - serial   09:10 Malanowski i Partnerzy (341) - serial   09:40 Trudne sprawy (22) - serial   10:40 Dlaczego ja? (258) - serial   11:45 Pamiętniki z wakacji (31) - serial   12:45 Dom nie do poznania (75, 76)   14:45 Malanowski i Partnerzy (228) - serial   15:15 Malanowski i Partnerzy (229) - serial   15:50 Wydarzenia   16:10 Pogoda   16:15 Interwencja   16:40 Dlaczego ja? (389) - serial   17:40 Trudne sprawy (25) - serial   18:50 Wydarzenia   19:20 Sport   19:25 Pogoda   19:30 Świat według Kiepskich (236) - serial   20:00 Świat według Kiepskich (312) - serial   20:30 Kac Wawa - komedia   22:35 Wieczór kawalerski II - Ostatnie kuszenie - komedia   00:45 Charlie Bartlett - komediodramat   02:45 Tajemnice losu

4
06:15 I Like It   07:15Winx Club (17, 18) - serial   08:15 Komisarz Rex (12) - serial   09:15 Kiedy się zakocham (14) - serial   10:15 Rodzice na skraju załamania nerwowego (24) - serial   11:25 4music   12:30 Skład osobliwości (10)   13:00 Telesprzedaż   13:20 Dziewczyny z fortuną   15:00 Dekoratornia   15:30 Dekoratornia   16:00 Winx Club (19, 20) - serial   17:05 Wzór (23) - serial   18:00 Ukryta miłość (15) - serial   19:00 Komisarz Rex (13) - serial   20:00 Policyjny cyborg - film sensacyjny   22:05 CSI: Kryminalne zagadki Miami (15) - serial   23:00 Wzór (23) - serial   23:55 Amerykański yakuza II - film sensacyjny   01:50 4music   02:55 I Like It

EUROSPORT
08:35 WTCC od środka   09:00 World Series by Renault w Moskwie   09:30 Tour de France   10:45 Mistrzostwa Świata do lat 20 w Turcji   12:45 Tour de France   14:00 Tour de France   17:45 Mistrzostwa Świata do lat 20 w Turcji   22:00 Wednesday Selection   22:05 Puchar Narodów w Akwizgranie   23:05 FEI Classics Series w Luhmuhlen   00:05 Riders Club   00:10 Golf Club   00:15 Yacht Club   00:20 Alexia S Selection   00:25 Wednesday Selection   00:45 Tour de France

Reumatyzm – co to jest?

Reumatyzm to potoczna nazwa dolegliwości objawiających się bólem mięśni i stawów. Szacuje się, że ponad połowa osób po 65. roku życia cierpi na jakąś postać tego schorzenia.

Choroby reumatyczne – a jest ich aż ok. 200 – charakteryzują się przewlekłymi zmianami zapalnymi w obrębie tkanki łącznej, co objawia się obrzękiem, sztywnością, bólem stawów. Początkowo atakowane są stawy o dużej ruchomości – np. rąk, kolanowe czy biodrowe, które stają się sztywne i bolesne.

Czy wiesz, że...?

Okazuje się, że na różnego rodzaju choroby reumatyczne trzy razy częściej zapadają kobiety. Dlaczego? To panie, częściej niż mężczyźni, nadwyrężają stawy, wykonując liczne czynności domowe np. dźwiganie ciężkich toreb z zakupami. Z danych statystycznych wynika, że choroby reumatyczne są problemem około 4 milionów Polaków.

Przyczyny

Niestety, bardzo trudno określić przyczyny powstawania chorób reumatycznych. Jednak do czynników, które negatywnie wpływają na kondycję naszych stawów możemy zaliczyć:

- duże obciążanie stawów,
- długie przebywanie na mrozie,
- wilgotne środowisko,

– bagatelizowanie niektórych chorób, np. anginy.

Objawy

– Pierwszym sygnałem, że w stawach źle się dzieje, są bóle spoczynkowe (np. ból kolan w trakcie prowadzenia samochodu), których nie wolno bagatelizować – przestrzega Jacek Klemens, farmaceuta w Mediq Aptece. Inne objawy, które powinny nas zaniepokoić to:

- poranna sztywność stawów,
- osłabienie, zmęczenie,
- złe samopoczucie,
- zaczerwienienie i/ lub nadmierne ocieplenie stawów,
- obrzęk i bolesność stawów,
- lokalizacja zmian w nadgarstkach, śródreżu lub w palcach,
- anemia i utrata wagi,
- ból i bolesność uciskowa chorego stawu,
- trzeszczenie stawów w zaawansowanym zwyrodnieniu,
- zwyrodnienia w stawach dłoni – palce są bolesne, zgrubiałe i zniekształcone.

Najczęściej występujące choroby reumatyczne:

- **Choroba zwyrodnieniowa stawów – artroza**

To postępujące zużycie

chrząstki stawowej, a w miarę upływu czasu również pozostałych elementów stawu. Spowodowane jest urazami i przeciążeniami stawów u ludzi uprawiających sport oraz stosowaniem leków zaburzających ukrwienie kostnych elementów stawów.

Czy wiesz, że...?

Choroba zwyrodnieniowa stawów dotyka aż 85% osób w wieku 75-79 lat, w większości kobiet. A ok. 4% to młodzi ludzie w wieku 18-24 lat.

Pierwszymi objawami choroby są:

- ból – początkowo tylko przy wysiłku, a następnie również w spoczynku,
- ograniczenie ruchów w stawie,
- obrzęk stawu, trzeszczenie, stan zapalny,
- widoczne zniekształcenie stawu.

- **Reumatoidalne zapalenie stawów**

– Na schorzenie to cierpi około 0,5%-2% ludzi na świecie, głównie kobiet. Mimo że nie jest to duży odsetek, z racji konieczności długotrwałego leczenia i ryzyka inwalidzkiego, nazywane jest chorobą społeczną – tłumaczy ekspert

Mediq.

Pierwsze objawy:

- stan podgorączkowy,
- osłabienie,
- brak apetytu,
- spadek wagi.

W dalszym etapie mogą pojawiać się obrzęki, ból stawów rąk i stóp. Choroba może zaatakować również stawy kolanowe. W miarę upływu czasu, doprowadza do zaniku mięśni międzykostnych i przykurczy upośledzających czynności kończyn. Bardzo często dochodzi do ograniczenia zdolności ruchowych w stawach, a nawet do całkowitego unieruchomienia.

- **Zesztywniające zapalenie stawów kręgosłupa**

Najczęściej zapadają na nie młodzi mężczyźni między 20 a 30 rokiem życia. W początkowym stadium jest trudne do wykrycia. Pierwszym objawem jest zapalenie tęczówki. Poza tym we wczesnym stadium mogą pojawić się: osłabienie, spadek masy ciała i stany podgorączkowe. Później mogą dojść do tego utrudniające oddychanie bóle w klatce piersiowej. Może nawet dojść do całkowitego zesztywnienia kręgosłupa.

- **Dna moczanowa**

Na dnę moczanową najbardziej narażeni są mężczyźni. Jest to spowodowane zaburzeniami

przemiany kwasu moczowego, który – jeśli powstaje w zbyt dużych ilościach – nie jest w całości wydalanany przez nerki. Wtedy najczęściej odkłada się w stawach.

Do napadu dny dochodzi na ogół w nocy albo nad ranem, zwłaszcza po obfitym wieczornym posiłku. Doskwiera wówczas ostry ból, a staw jest sinoczerwony, gorący i obrzęknięty. Dolegliwości te mogą trwać kilka dni. W przypadku dny moczanowej, poza lekami, istotna jest dieta. – Osoba cierpiąca na dnę powinna wykluczyć ze swojej diety m. in. sardynki, szprotki, śledzie w oleju, tłuste mięsa, podroby i rośliny strączkowe – radzi Jacek Klemens z Mediq Aptece. – Zabroniony jest również alkohol. Zaleca się natomiast spożywanie 4 posiłków dziennie, w skład których powinny wejść warzywa, owoce, nabiał, a także produkty zbożowe. Należy również pamiętać o przyjmowaniu sporej ilości płynów.

Już za tydzień

Napiszemy o tym jak zapobiegać chorobom reumatycznym i jakie są główne sposoby ich leczenia. Będzie również można przeczytać o diecie wskazanej w tego typu dolegliwościach. Zapraszamy do lektury!

Czynniki wpływające

na powstawanie zwyrodnienia stawów:

- zużywanie się chrząstki w sposób naturalny wraz z wiekiem,
- wrodzone wady postawy i budowy stawów, np. przebytą krzywicą bądź dysplazją stawu biodrowego,
- różnego rodzaju przeciążenia mechaniczne i mikro-urazy, m. in. podczas uprawiania sportu, zwłaszcza wyczynowo,
- zawody i czynności predysponujące (np. dekarze, posadzkarze),
- otyłość,
- ciągły stres,
- choroby takie jak: cukrzyca, niedoczynność tarczycy,
- zła dieta.

OPIEKUNEM MERYTORYCZNYM STRONY POŚWIĘCONEJ ZDROWIU JEST MEDIQ POLSKA SP. Z O.O.

Szczuplinki, Płużnica

Magia Nocy Świętojańskiej

Noc Świętojańska to wciąż żywa tradycja w naszym regionie. W Płużnicy i Szczuplinkach puszczano na wodę wianki, śpiewano i tańczono.

Noc Kupały w Szczuplinkach świętowano przy świetlicy wiejskiej. Na spotkanie przybyli mieszkańcy Szczuplinek, Łopatek i Mazanek. Panie z zespołu „Książkowiek” śpiewem wprowadziły uczestników imprezy w ludowy klimat. Panie i dziewczynki przygotowały piękne wianki.

– To coroczne spotkanie służy podtrzymaniu i przekazywaniu tradycji. Dziewczeta uczą się robić wianki – mówi Grażyna Kesler, sołtys Szczuplinek.

Gdy wianki były już gotowe, wszyscy udali się nad pobliski staw,

a tam uczynili tradycji zadość i puscili je na wodę. Potem rozpalono ognisko i pieczono kiełbaski. Do późnych godzin nocnych trwała zabawa taneczna.

Organizatorem Nocy Świętojańskiej była Rada Sołecka i Ochotnicza Straż Pożarna w Szczuplinkach.

W płużnickich obchodach Nocy Świętojańskiej uczestniczyli mieszkańcy wsi, sekretarz urzędu gminy Magdalena Szczepanik oraz sołtys Jan Maćkiewicz. Podczas spotkania pleciono wianki, śpiewano, przeprowadzano konkursy

i tańczono. Najładniejszy wianek uwiła Teresa Kruk. W konkursie „Celne oko Kupały” honor kobiet obroniła Krystyna Szczepanik, a najlepszą parą w zmaganiach tanecznych okazali się Teresa Sarnicka i Jan Maćkiewicz. Biesiada trwała do późnych godzin wieczornych przy suto zastawionym stole oraz dźwiękach akordeonu, na którym grał Kazimierz Nowak.

Imprezę zorganizowało Stowarzyszenie Kobiet „Płużniczanki”.

Paulina Grochowalska,
fot. (pg), nadesłane

Noc Świętojańska to wciąż żywa tradycja w Płużnicy. Dbają o to panie ze Stowarzyszenia „Płużniczanki” (fot. nadesłane)

Coroczne spotkanie służy podtrzymaniu i przekazywaniu tradycji. Dziewczeta uczą się robić wianki

Na zdj. od lewej Zdzisława Lupa, Ala Lupa, Julia Lupa, Wanda Gładych, Dorota Dykańska, Marzanna Grzegorzczak wianki w Szczuplinkach

Noc Kupały w Szczuplinkach

Piłka nożna

Trops Cup

Po trzytygodniowej przerwie do rywalizacji przystąpią zespoły występujące w Orlik Mirpol Lidze. Będzie to ostatni turniej przed wakacjami.

Tym razem w pierwszej grupie zmierzą się zespoły lidera Worwo, wicelidera Tropsu i Agro-Lidera. Szczególnie ciekawie zapowiada się starcie dwóch pierwszych. W grupie B wystąpią ekipy Underartu, Katarzynek i Plywalni. Tu wszystkie zespoły mają równe

szanse na wyjście z grupy. O awansie zdecyduje dyspozycja dnia. Po dwóch rozegranych turniejach na pierwszym miejscu znajduje się WORWO, które o punkt wyprzedza Trops. Początek zmagania w sobotę o godz. 9.00.

Dawid Otremba

ORLIK TROPS CUP 2013	
Grupa A	Grupa B
1.Trops	1.Underart
2.Agro - Lider	2.Katarzynki
3.WORWO	3.Plywalnia
9.00 Trops - WORWO	11.00 Underart - Plywalnia
9.40 WORWO – Agro-Lider	11.40 Plywalnia - Katarzynki
10.20 Agro-Lider - Trops	12.20 Katarzynki - Underart
13.00 A1 – B2	
13.30 B1 – A2	
14.00 Mecz o miejsce 5-6	
14.30 Mecz o 3 miejsce	
15.00 Final	

Wąbrzeźno

Znalezione kradzione

52-latek przywłaszczył sobie portfel młodego mężczyzny, który ten zostawił w klubie. Grozi mu za to do 3 lat więzienia.

W poniedziałek 22-letni mieszkaniec Wąbrzeźna zgłosił kradzież portfela, w którym były pieniądze, dowód osobisty i prawo jazdy. Funkcjonariusze ustalili, że młody mężczyzna zostawił portfel w jednym z wąbrzeskich lokali.

– Przechodzący tamtędy 52-letni mężczyzna widząc to posta-

nowił skorzystać z okazji. Schował portfel do kieszeni i się oddalił – mówi Michał Głębocki z wąbrzeskiej policji.

Sprawca usłyszał już zarzut przywłaszczenia mienia, a portfel wraz z pieniędzmi i dokumentami trafił do właściciela.

(pg)

Golub-Dobrzyń

Gorący bieg strażaków

Pięć kilometrów po piaszczystej, trudnej trasie i w iście afrykańskim ukropie mieli do pokonania strażacy z całego województwa, którzy w piątek zjawili się na 6. Mistrzostwach Województwa Kujawsko-Pomorskiego Strażaków w Biegach Przełajowych w Golubiu-Dobrzyniu. Ekipa z Wąbrzeźna w składzie: Piotr Witkowski, Krzysztof Barański, Tomasz Semeniuk i Ireneusz Wiśniewski zajęła 14. miejsce. Panom towarzyszyła Karina Szymańska-Wiśniewska, która wyruszyła na trasę poza konkursem.

fot. Marcin Zajączkowski

Uprawy

Twarda jak pszenica

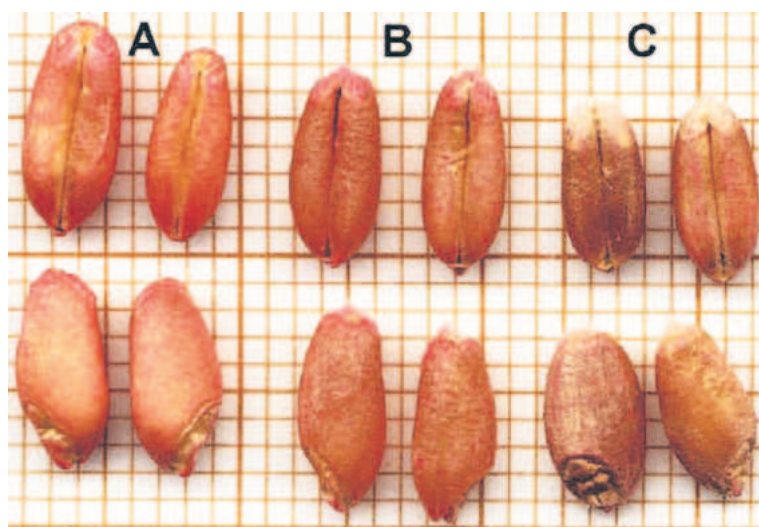
Pszenica to podstawowe zboże, z którego wytwarza się mąkę. Z niej powstaje chleb, ale także makarony. Do produkcji tych drugich używa się pszenicy specjalnych odmian durum.

Jedną z odmian durum (twarda) jest „Komnata”. To domena doświadczonych plantatorów. Przede wszystkim pszenica twarda jest rośliną stepową i nie daje świetnych plonów na żyznych, podmokłych glebach. Tendencje zmian klimatycznych mogą zachęcać polskich hodowców zbóż do podjęcia wysiłku wytworzenia odmian właściwych dla naszego klimatu, wysoko i stabilnie plonujących, odznaczających się dobrymi cechami technologicznymi ziarna.

O dobrej cenie ziarna durum decyduje duża zawartość białka i szklistość. Aby uzyskać takie parametry, nawożenie azotowe warto rozłożyć na cztery dawki. Pierwszą stosuje się w momencie ruszenia wegetacji, a drugą podczas strzelania w źdźbło. Trzecią dawkę podaje się tuż przed kłoszeniem, a czwartą po wykłoszeniu. Pszenica twarda lubi suszę w okresie dojrzwania i w takich warunkach wytwarza duże, szkliste ziarno. W optymalnych warunkach „Komnata” dojrzewa tydzień wcześniej niż odmiany pszenicy zwyczajnej. Dobrze się wymłaca, ale parametry kombajnu należy ustawić tak, jak dla jęczmienia. Słoma po przejściu przez kombajn zupełnie się rozpada.

W krajach basenu Morza Śródziemnego często owady uszkadzają ziarno, powodując powstawanie na nich czarnych plamek. W zmielonym ziarnie nazywane są pstrocinami i obniżają znacząco wartość ziarna jako surowca dla przemysłu spożywczego. W Polsce na razie nie zaobserwowano takich zjawisk.

(pw)

Ziarno pszenicy twardej na rysunku oznaczone zostało literą „A”

Budynki gospodarcze

Zbuduj halę szkieletową

Szkieletowe hale pokryte folią brezentową to chyba najtańszy sposób na budowę wiaty, pod którą można ukryć maszyny rolnicze czy baloty słomy.

Stalowa konstrukcja jest pokrywana grubą plandeką brezentową o gramaturze 650 g/m², na którą udzielana jest 10-letnia gwarancja. Natomiast sama wytrzymałość takiej plandeki to około 20 lat.

Zaletą tego typu konstrukcji jest także łatwość budowy. W większości gmin nie trzeba ich

nawet zgłaszać w urzędach, ponieważ kotwienie konstrukcji jest przeprowadzane bezpośrednio do gruntu.

Hala może mieć 10, ale i ponad 100 metrów. Spełnia budowlane normy bezpieczeństwa i jakości, w tym także normy wiatrowe. Jednak kupując halę trzeba określić, w jakim regionie kraju ma być

postawiona. Wtedy dopasowywane jest zagęszczenie żeber – zależne od warunków atmosferycznych typowych dla regionu, w tym przede wszystkim ilości opadów śniegu i siły wiatru.

Koszt budowy takiej hali to ok. 20 tys. złotych (w wariantach o długości 10 metrów).

(pw)

Brezentowa plandeka powinna wytrzymać ok. 20 lat

Uprawa

Słoneczna bulwa

Topinambur – to dość niezwykła nazwa rośliny w Polsce nazywanej słonecznikiem bulwiastym. Ma żółte kwiaty, zupełnie jak zwyczajny słonecznik, ale zbiera się jej bulwy.

Słonecznik bulwiasty jest rośliną nadającą się do karmienia bydła i świń. Bulwy topinambura zawierają od 14 do 26 proc. suchej masy. Z 1 ha uzyskujemy średnio 20-30 ton bulw. Mogą one być wykorzystane do żywienia zwierząt, bez konieczności parowania. Są bogatym źródłem potasu, żelaza i witamin z grupy B.

Słonecznik bulwiasty jest także dobrym pomysłem dla rolników, których pola nawiedza dzika zwierzyna. Wystarczy zasadzić topinambur na poletkach zaporowych. Dzięki czemu nie czynią szkód w uprawach rolnych. Roślina ta może być wykorzystana także do rekultywacji gruntów zdewastowanych przez przemysł, ponieważ pobiera metale ciężkie ze skażonego podłoża, które są następnie kumulowane w biomasie. Topinambur z powodzeniem

uprawia się też na cele energetyczne. Wyprodukowany z niego bioetanol wykorzystywany jest jako dodatek do benzyny.

Słonecznik bulwiasty można sadzić jesienią lub wiosną, sadzarkami do ziemniaków lub ręcznie. Ważna jest głębokość sadzenia, która powinna wynosić 10-15 cm jesienią i 5-10 cm wiosną. Roślina jest dość odporna na choroby. Najczęściej dokucza jej zgnilizna twardzikowa, objawiająca się brunatnymi plamami i nalotem w dolnych częściach łodyg. Z chorobą można walczyć chemicznie.

Wielką zaletą tej rośliny jest to, że założona plantacja może być użytkowana nawet do 20 lat, ponieważ nawet niewielka część pozostawiona w glebie powoduje odrost słonecznika.

(pw)

Koszty produkcji

Tanie, ale kłopotliwe

Niewielu rolników z naszego powiatu kupuje tanie paliwo z zagranicy. Gdy jednak ktoś wpadnie na taki pomysł, musi pamiętać, że kiedy zostanie złapany, czeka go tłumaczenie się skarbowce.

Głównym przewinieniem przy zakupie takiego tańszego paliwa z zagranicy jest narażenie się na zapłatę nieodprowadzonego podatku.

Zgodnie z przepisami, opodatkować można każdego na każdym etapie obrotu paliwami – również rolnika kupującego paliwo, od którego nie odprowadzono podatku, i to bez względu na to, czy takiego zakupu dokonał świadomie, czy nie.

W przypadku kontroli gospo-

darz może być obciążony nie tylko koniecznością zapłaty podatków, ale nawet być pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Tu grozi mu dodatkowo grzywny. Aby ustrzec się przed nieświadomym zakupem takiego lewego paliwa, najlepiej nabywać je w sprawdzonych punktach i nie za gotówkę, a od sprzedawców żądać oryginalnych dokumentów firmy, takich jak KRS czy REGON.

(pw)

Hodowla

Rośnie jak na drożdżach

Żwacz to jeden z elementów skomplikowanego układu pokarmowego przeżuwaczy – w tym krów. Jego pracę może poprawić dodanie do paszy drożdży.

W żwaczu powinny panować warunki beztlenowe. Pomocne w utrzymaniu stałego środowiska mogą okazać się specjalne dodatki paszowe. Oprócz związków buforujących, największy wpływ na skład mikroflory żwacza mają kultury drożdży. Poprawiają one strawność.

Rozróżniamy dwa rodzaje drożdży: martwe oraz żywe kultury. Najczęściej stosowanymi w żywieniu zwierząt są drożdże piwne, które oprócz białka dostarczają bardzo dużo witamin z grupy B i czynników wzrostu. Żywe kultury, jak np. *Saccharomyces ce-*

revisiae, mają pozytywny wpływ na stymulację innych mikroorganizmów w żwaczu. Żywe drożdże trwale poprawiają strawność substancji organicznych i włókna w dawce. Liczne badania potwierdziły ekonomiczne efekty ich stosowania. Najczęściej stwierdzano wzrost pobrania suchej masy dawki nawet do 2,5 kg na krowę dziennie. Ma to ogromne znaczenie szczególnie na początku laktacji, gdyż zapobiega spadkowi masy ciała podczas wysokiej produkcji mleka.

(pw)

Horoskop

Koziorożec (22.12.-20.01.)

7 Skup się na sobie. Dbaj o zdrowie, wypoczywaj, rób to, co sprawia Ci przyjemność. Odwrócisz w ten sposób myśli od niepowodzeń i rozczarowań. Nie podejmuj żadnych nowych działań. Planuj i czekaj.

Wodnik (21.01.-19.0)

~ Spodziewaj się dobrego obrotu spraw, zwłaszcza jeśli czekasz na jakieś ważne wieści lub rozstrzygnięcia. Ludzie będą Ci życzliwi, przestanie doskwierać samotność. Możesz teraz wiele zyskać.

Ryby (20.02.-20.03.)

X Dobry czas, by zająć się finansami. Pomyśl o znalezieniu nowych źródeł dochodu, wzięciu kredytu na inwestycje. Jeśli zastanawiasz się nad sprzedażą domu, działek lub kupnem mieszkania, zrób to teraz.

Baran (21.03.-21.04.)

♈ Wreszcie przestaniesz mieć wrażenie, że wszystko idzie pod górkę. Będzie łatwiej i w załatwianiu spraw urzędowych, i w realizacji obowiązków zawodowych. Bez problemu sprostasz też oczekiwaniom bliskich. Zdrowie Ci sprzyja.

Byk (21.04.-21.05.)

♉ Rozwiniesz skrzydła w dziedzinie, na której bardzo Ci zależy. Niezależnie od tego czy to sprawy związane z nauką, hobby, czy pracą zawodową, wreszcie poczujesz się spełniony. Idealna pora na działanie.

Bliznięta (22.05.-22.06.)

♊ Twoja dotychczasowa praca albo wysiłki zmierzające do jej zmiany wreszcie przyniosą efekty. Możesz też liczyć na poprawę nastroju oraz stanu zdrowia. Masz zielone światło, by uczynić konkretny krok w przód.

Rak (22.06.-22.07.)

♋ Otwórz się na nowe propozycje, zwłaszcza te, które pojawiają się niespodziewanie. Po namyśle stwierdzisz, że są warte uwagi. Jeśli miałeś kłopoty w pracy lub finansach, znajdziesz rozsądne wyjście.

Lew (23.07.-23.08.)

♌ Jeśli masz jakieś zaległości, postaraj się je teraz zlikwidować. To nie jest pora na podejmowanie nowych działań. Zakończ to, co ciągnie się za Tobą już od jakiegoś czasu. Zabierz się za życiowe porządki.

Panna (24.08.-23.09.)

♍ Urozmiacony czas, więc nie będziesz narzekała na nudę. W Twoim otoczeniu pojawiają się nowi ludzie, przeżyjesz niezapomniane chwile. Spodziewaj się też miłych niespodzianek. Wszystko pójdzie pod Twojej myśli.

Waga (23.09.-22.10.)

♎ I Ciebie, i otoczenie męczą Twoje zmienne nastroje. Pochopnie podejmujesz decyzje. Strzeż się osób, które wiele mówią, a niewiele mogą. Dla swojego dobra nie podejmuj teraz żadnych wiążących decyzji.

Skorpion (24.10.-22.11.)

♏ Nie będziesz narzekać na brak sił fizycznych i psychicznych. Sprostasz wszystkiemu, nawet jeśli życie podsunie Ci nowe role. Możesz podejmować istotne decyzje bez obaw, że popełnisz błąd i potem będziesz żałować.

Strzelec (23.11.-21.12.)

♐ Spodziewaj się znaczących wydarzeń, zwłaszcza w sferze osobistej. Niewykluczone, że poznasz teraz osoby, które będą miały ścisły związek z tym, jak potoczy się Twoja kariera. Nie daj plamy.

KRZYŻÓWKI PANORAMICZNE

Biol.: organizm rozwijający się w wodzie lub na glebach słonawych.	Białaczka u dzieci	▼	Astr.: tor poruszania się ciał niebieskich pod wpływem grawitacji.	Wielokrotna partnerka E. Carusa.	▼	Jeden u dromadera.	▶	Pasma górskie na wybrzeżu Tesalii	▼	Miasto i ważny port Mozambiku.			
	Holenderski żaglowiec					Typ auta popularnego w							
▶	▼		▼			23			Żona Żyda.	▶			▼
16									Klamra łącząca pięciolinie.	19			
Hutn.: stop aluminium z dodatkiem miedzi, magnezu i manganu.	▶						▶	W prawie rzymskim:	▼				
								Keks, ćwibak.		12	15		2
Reżyser film.; "Lolita"	▶						▼				Krzyżówkowa papuga	▶	
Drewniany chodak.		6	1		14	10					Geogr.: остан w pn.-zach. Iranie z		20
▼	▶								▼				
	Do 1924 Jelizawetgrad												
	Dawniej: liczba nieparzysta;	11	22		7								
▼	▼												
	26			28					24		4	Założona przez Ju Wielkiego.	
18							▶	Zbędny ciężar, nieużyteczna, niepotrzebna rzecz, zawada.	▶	9			
				Mat., fiz.: zagadnienie matematyczne, fizyczne do rozwiązania.	▶	8		5			13		3
	Astr.: okrag na sklepieniu niebieskim, równoległy do horyzontu.	▶											
			17					27	25	21			

CityGarden.co

Zapraszamy do zapoznania się z ofertą firmy:

- wycinka i pielęgnacja drzew
- ogrody i miejska zieleń
- zalesianie gruntów rolnych
- meble ogrodowe i place zabaw
- drewno kominkowe
- tartak

Telefony: +48 505 918 880
+48 533 672 818

Email: kontakt@citygarden.co
www.citygarden.co

 www.facebook.com/citygarden.co

REKLAMA

OGŁOSZENIE PŁATNE

Świadectwa Charakterystyki Energetycznej dla budynków i lokali mieszkalnych.

Numer uprawnień: 9950

e-mail: d.k.wisniewska@gmail.com
tel: 695 464 217

PODRĘCZNIKI SZKOLNE 2013/2014 ARTYKUŁY SZKOLNE

szybka i fachowa obsługa
realizujemy stypendia i faktury vat
przyjmujemy terminowe zamówienia
na podręczniki

SKLEP MOTYLEK ul. Bernarda 4, tel. 505 231 227
(ulica dojazdowa do placu Jana Pawła od Gimnazjum)
czynne pon-pt 10-17, sob10-13 lipiec-sierpień 9.00-17.30

REKLAMA

REKLAMA

SKUP ZŁOMU I METALI KOŁOROWYCH

F.H.U.OLEK
OSTROWIE 22
87-400 GOLUB-DOBRZYŃ
Tel 56 683 62 94
Kom 501 621 145

SKŁAD WĘGLA

AKTUALNE CENNIKI ZNAJDZIESZ NA
<http://www.fhuolek.ecom.com.pl>

KREDYT DLA ROLNIKÓW

- gotówkowy
- konsolidacyjny
- na dowolny cel
- bez zaświadczenia z KRUS
- akceptujemy faktury, hektary dotacje
- dochód już od 500 zł
- bez zabezpieczeń i poręczycieli
- do 200 tys
- tel. 564918438, 790 790 993,
793 700 045
- możliwość dojazdu do klienta
- biuro: Mostowa 14/20 Brodnica

BURMISTRZ WĄBRZEŻNA OGŁASZA

pierwszy nieograniczony przetarg ustny na sprzedaż

plyt drogowych „trylinka sześciokątna”, wyprodukowanych w 2010 r. o wymiarach: szerokość 19 cm, długość boku 11 cm, długość przekątnej 22 cm, wysokość 12 cm - w ilości **21000 sztuk**. Z ilości 33 sztuk tych płytek można utwardzić grunt o powierzchni 1 m².

Cena wywoławcza (brutto) za w/w ilość wynosi 33.600,00 zł
(słownie: trzydzieści trzy tysiące sześćset złotych).

Przetarg odbędzie się w dniu **1 sierpnia 2013 roku o godzinie 11⁰⁰** w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno przy ulicy Wolności nr 18 (sala nr 19).

Postąpienie ustala się w wysokości nie mniejszej niż **340,00 zł** (słownie: trzysta czterdzieści złotych). Przetarg jest ważny bez względu na liczbę uczestników, jeżeli przynajmniej jeden z nich zaoferuje co najmniej jedno postąpienie powyżej ceny wywoławczej.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest **wpłacenie wadium w wysokości 7.000 zł** (słownie: siedem tysięcy złotych) na konto nr **47 2030 0045 1110 0000 0219 3690** – **najpóźniej do dnia 26 lipca 2013 r.**

Wadium wpłacone przez uczestnika przetargu zwraca się niezwłocznie po odwołaniu lub zamknięciu przetargu, nie później niż przed upływem 3 dni od dnia odwołania lub zamknięcia przetargu, za wyjątkiem uczestnika, który przetarg wygrał. Uczestnikowi wygrywającemu przetarg wadium zalicza się na poczet ceny nabycia towaru. Wyłoniony w drodze przetargu kandydat na nabywcę towaru jest zobowiązany dokonać wpłaty ceny ustalonej w przetargu (pomniejszonej o wpłacone wadium) w **terminie 7 dni** od daty rozstrzygnięcia przetargu, natomiast jego odbiór musi nastąpić w okresie do 14 dni, licząc od daty rozstrzygnięcia przetargu. Wpłaty należy dokonać na konto Urzędu Miasta Wąbrzeźno nr **26 2030 0045 1110 0000 0219 3680**. Datą uiszczenia wpłaty jest data uznania rachunku bankowego. Jeżeli osoba, która wygrała przetarg nie dokona wymaganej wpłaty w określonym terminie lub nie stawia się (bez wcześniejszego uzasadnionego usprawiedliwienia) do zawarcia umowy kupna-sprzedaży w terminie i miejscu wyznaczonym przez sprzedającego, organizator przetargu odstąpi od zawarcia umowy, a wpłacone wadium nie podlega zwrotowi. Nabywca również we własnym zakresie dokonuje załadunku i transportu zakupionego towaru.

Sprzedający zastrzega sobie prawo odwołania lub unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

Wszelkie informacje o przedmiocie sprzedaży i warunkach przetargu udzielane będą w siedzibie Urzędu Miasta Wąbrzeźno, ul. Wolności nr 18 (pokój nr 2) albo telefonicznie dzwoniąc na nr 56 6884528 lub 669920061. Ponadto zainteresowani mogą oglądać przeznaczony na sprzedaż asortyment w dniach od 1 lipca do 26 lipca 2013 r. w godzinach od 900 do 1300, na placu przy kotłowni miejskiej (dojazd od ulicy Okrężnej) a zdjęcia tego produktów umieszczone zostały na stronie internetowej miasta www.wabrzezno.com

Wąbrzeźno, dnia 24.06.2013 r.

OGŁOSZENIE PŁATNE

REKLAMA

KUJAWSKO-POMORSKA SZKOŁA WYŻSZA W BYDGOSZCZY

www.kpsw.edu.pl

→ **STUDIA MAGISTERSKIE**

- » PRAWO
- » EKONOMIA
- » PEDAGOGIKA
- » ADMINISTRACJA

→ **STUDIA LICENCJACKIE**

- » FILOLOGIA
- » PRACA SOCJALNA
- » STOSUNKI MIĘDZYNARODOWE
- » DZIENNIKARSTWO i KOMUNIKACJA SPOŁECZNA

→ **STUDIA INŻYNIERSKIE**

- » GEODEZJA i KARTOGRAFIA
- » BUDOWNICTWO
- » INFORMATYKA
- » INŻYNIERIA BEZPIECZEŃSTWA

→ **STUDIA PODYPLOMOWE**

ZYSKAJ NAWET 1410 zł DO 30.06.2013

Biura rekrutacji:
ul. Toruńska 55-57, ul. Piotrowskiego 12-14

rekrutacja@kpsw.edu.pl
52 322 0 322 500 149 149

Więźby dachowe tanio szybko

tel. 604 579 580

REKLAMA

GARAŻE Blaszane BRAMY Garażowe KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Różne wymiary
Transport i montaż **GRATIS** cały KRAJ
Dogodne **RATY**

56-649-44-30 54-233-81-41
52-388-22-73 24-368-32-17
509-574-644 509-058-388
www.konstal-garaze.pl

XIX wiek

Wojna na spryt

Jak pokonać rywali i uszczuplić rozmiary własnych strat? Można dla przykładu uraczyć przeciwników narkotykami albo wystrzelić z katapulty węże... Oto lista pięciu najdziwniejszych rozwiązań taktycznych.

W czasie I wojny światowej we Francji dość szybko walki zostały sprowadzone do okopów. Żadna ze stron nie była w stanie przełamać linii obrony rywali. Niemcy postanowili użyć gazów bojowych, a konkretnie chloru. W ciągu 10 minut zginęło 10 000 żołnierzy francuskich i angielskich. W ich miejsce wysłano Kanadyjczyków. Ci mieli szczęście posiadać zdolnego lekarza, który widząc kolejną zieloną chmurę zmierzającą w kierunku okopów, nakazał żołnierzom oddać moc na własne ubrania, a następnie zakryć nimi twarz. Mocznik w urine zneutralizował działanie gazu bojowego. Kanadyjczycy obronili swoje pozycje i doczekali odsieczy ze strony Brytyjczyków. W ten niezwykle sposób, dzięki właściwościom moczu, uniemożliwiono niemiecką ofensywę.

Kartagiński wódz Hannibal był prawdziwym lisem pola bitwy. Kiedy przegrał wojnę z Rzymianami, musiał udać się do Bityni (dziś Turcja), by pomóc królowi Prusiaszowi pokonać innego lokalnego władcę, Eumenesa. Wydał wrogowi bitwę morską, ale ponieważ dysponował niewielką liczbą okrętów, musiał wymyślić sprytny plan. Nakazał swoim ludziom wylać jadowite węże. W czasie bitwy gady zostały przerzucone za pomocą katapulty na okręty wroga. Rywale wpadli w panikę i przegrali bitwę.

Innym razem Hannibal zmylił wojska rzymskie, wydostając się z Kampanii. Rzymianie pilnowali przełęczy. Hannibal nakazał żołnierzom przyczepić setkom wołów pochodnie do rogów i w nocy rozpuścić je po okolicy. Rzymianie myśleli, że woły to armia rywali i opuścili posterunek w wąwozie. Armia Hannibala przedostała się przez niebezpieczny obszar nieznajomy.

Perski wódz Kambizes rozpoczął wojnę przeciwko Egipcjowi. Oblegając Peluzjon, pchnął przodem święte zwierzęta egipskie: psy, owce, koty, ibisy. Egipcjanie zgłupieli i ze strachu przed zranieniem zwierząt zaprzestali ostrzału. Peluzjon padł.

W III wieku przed Chrystusem w Chinach doszło do wojny, która miała zdecydować, który z potężnych rodów obejmie władzę. Inicjatywę w wojnie przejmował Han Xin, przedstawiciel przyszłej dynastii cesarzy. Jego rywalem był Xiang Yu. Han chciał zwabić rywali do wąskiego wąwozu. Yu opierał się, więc Han postanowił porwać żonę rywali i umieścić

Hannibal – jeden z mistrzów sprytnych wojen

jako zakładniczkę w wąwozie. Xiang Yu ruszył ze swoim wojskiem, by ocalić małżonkę. Bitwa w wąwozie nie przebiegła jednak po myśli Hana, bo przekształciła się w długotrwałe oblężenie. Sytuacja była patowa aż do momentu, w którym Han nakazał swoim żołnierzom śpiewać dzień i noc piosenki ludowe pochodzące z krain, z których przybyli żołnierze rywali. Ci popadli w nostalgię, później w depresję, aż w końcu zbuntowali się przeciwko swojemu wodzowi.

Chińczycy brylowali w niesablonowych rozwiązaniach na polach bitew. Jeden ze starożytnych generałów, Li Guangbi, przed czekającą go bitwą zgromadził tysiąc kłacz ze źrebakami, po czym odebrał na kilka dni młode ich matkom. Kiedy rywale Li Guangbi szykowali kawalerię do walki, generał wypuścił zrozpaczone kłacz w ich kierunku. Konie rozpoczęły poszukiwania młodych, sięjąc popłoch wśród zwierząt rywali. Li Guangbi wykorzystał moment i wygrał bitwę.

W 1942 roku alianci rozpoczęli planowanie wielkiej akcji, polegającej na opanowaniu Sycylii.

Problem polegał na tym, że Niemcy doskonale wiedzieli, jak istotny jest ten strategiczny obszar. Brytyjczycy przygotowali podstęp. Znaleźli odpowiednie ciało młodego mężczyzny, ubrali je w kostium pilota i wyposażyli w odpowiednio spreparowane dokumenty, które sugerowały, że celem ataku alianców będzie nie Sycylia, ale Grecja. Nieboszczyk został wyrzucony do morza w okolicach Hiszpanii

i znaleziony przez niemieckich szpiegów. Ci uwierzyli w podstęp i przesunęli część swoich wojsk na Bałkany. Sycylia została zdobyta przez aliantów. Oczywiście, Niemców należało w odpowiedni sposób zmylić. Przez dłuższy czas poszukiwano zwłok do odegrania roli zmarłego pilota. Najlepiej, gdyby była to ofiara utopienia albo wyzębienia. Kiedy już znaleziono odpowiedniego denata – Glyn-dwra Michaela – przemianowano go na majora William Martina. Oprócz teczek z dokumentami wojskowymi, zwłoki zaopatrzono w serię listów miłosnych pisanych do fikcyjnej narzeczonej imieniem Pamela. Aby historia była bardziej prawdopodobna, do korespondencji dołączono zdjęcia pewnej pięknej modelki.

Zimą 1917 roku Brytyjczycy rozpoczęli oblężenie Jerozolimy, zajętej przez wojska Imperium Otomańskiego. Zbliżały się święta Bożego Narodzenia. Brytyjczycy zrzucali z samolotów na pozycje wroga setki cygar, myśląc, że ci – zachęceni świątecznym podarunkiem – odpuszczą. Oczywiście nadzieje te były płonne. Brytyjski oficer Richard Meinertzhagen wpadł na genialny pomysł. Nakazał zrzucić na otomańskie pozycje tysiące cygar, ale tym razem nasączonych opium. Kiedy po kilkunastu godzinach Brytyjczycy zaatakowali rywali, ci byli tak odurzeni, że nie mogli skutecznie odeprzeć ataków. Wkrótce Jerozolima była w brytyjskich rękach.

(pw)

XX wiek

Doktor Jan

13 maja minęła 138. rocznica urodzin doktora Jana Sujkowskiego. Ten mało znany w Wąbrzeźnie, ale doceniany w Grudziądzu medyk był wzorem zawodowym dla wszystkich dzisiejszych lekarzy.

Jan Sujkowski urodził się 13 maja 1875 roku w Wąbrzeźnie. Odebrał bardzo staranne wykształcenie. Najpierw uczęszczał do Collegium Marianum w Pelplinie, później do Gimnazjum w Chełmnie, a następnie studiował w Berlinie, Gryfii, Berlinie i Halle. Takie zmiany nie były niczym dziwnym. Panowała moda na przenoszenie się na nowy semestr do innego miasta, by poznać świat. W 1905 roku Sujkowski uzyskał tytuł doktora medycyny za pracę dotyczącą tabesu. To końcowe stadium kiły mięszsowej układu nerwowego.

Świeżo upieczony lekarz przyjmował pacjentów w małym, prowincjonalnym miasteczku Sępólno Krajeńskie. 1 stycznia 1912 roku rozpoczął praktykę w Grudziądzu, objął ją po doktorze Mroczyńskim. Mieszkał w domu przy ul. Dolnej Toruńskiej. Był jednym z dwójki polskich lekarzy w Grudziądzu. Mimo swojej narodowości, został lekarzem zakładowym fabryki Herzfelda.

W 1914 roku został wcielony do wojska niemieckiego. Oczywiście, wykorzystywano tu jego wykształcenie medyczne.

Po wojnie wrócił do Grudziądza. Przejmował od Niemców szpital wojskowy, którego został komendantem. Praca nie była łatwa, ponieważ na wieść o powro-

Fotografia Jana Sujkowskiego
cie Grudziądza do Polski chciano ewakuować do Niemiec aparaturę medyczną. Doktor Sujkowski się temu przeciwstawił.

Staral się pomagać nie tylko swoim stałym klientom, którzy za leczenie mogli mu zapłacić. W 1927 roku był organizatorem akcji polegającej na zorganizowaniu półkolonii letnich „dla wzmocnienia zdrowia dzieci”. Milusińskich leczyć miały... kąpiele słoneczne.

Nie sposób opisać w ilu różnego typu organizacjach udzielał się doktor Sujkowski. Był członkiem chóru „Lutnia” i stał na czele Spółki Budowlanej „Bazar”. Do chorych kolejarzy miał dojeżdżać lokomotywą, a kiedy ta była niedostępna - nawet drezyną.

Angażował się również w politykę. Był członkiem magistratu i radcą. Zmarł 20 czerwca 1935 roku w Poznaniu.

(pw)

PRL

„Służba” Polsce

Każda nowa władza, która chciała zawładnąć Polską, swoje pierwsze kroki kierowała w stronę młodzieży, tworząc rozmaite organizacje mające ją „nawracać”. Jedną z nich była Powszechna Organizacja „Służba Polsce”.

„Służbę Polsce” założono w 1948 roku. Przeznaczona była dla młodzieży do 21 lat. Organizacja prowadziła obowiązkowe przysposobienie zawodowe, wojskowe, wychowanie fizyczne oraz indoktrynację polityczno-ideologiczną. Art. 52 ustawy przewidywał, że kierownicy i instruktorzy: obowiązani są organizować naukę, pracę, ćwiczenia i spędzanie wolnego czasu młodzieży w taki sposób, by wyrobić w niej zamiłowanie do pracy nad odbudową kraju i zwiększeniem jego mocy, wpoić jej poczucie obowiązków obywatelskich i miłości Ojczyzny. Była to organizacja masowa. W 1949 roku liczyła 1,2 miliona osób! Młodzi odbudowali Warszawę, budowali Nową Hutę, osuszali Żuławy czy

pracowali w kopalniach.

W okolicach Wąbrzeźna pojawił się problem z werbowaniem młodych. Niektóre matki odmawiały posyłania do „Służby” swoich córek, ponieważ zdarzało się, że junaczki zachodziły w ciążę. Młodym mieszkańcom podwąbrzeskich wsi za niestawienie się w „Służbie” groziły kary finansowe lub areszt. Była jednak furtka, która umożliwiła niektórym unikanie obowiązku. Na kilka miesięcy zapisywali się do pracy w okolicznych PGR-ach. W powiecie wąbrzeskim istniało wówczas 16 hufców miejskich i 9 wiejskich „Służby”. Łącznie liczyły ponad 2 tysiące osób.

(pw)

Płużnica

Pierwsza poważna wyprawa

Teatr Baj Pomorski, malownicza starówka, ogród zoologiczny – maluchy ze Szkoły Podstawowej w Płużnicy odkryły atrakcje Torunia.

Do grodu Kopernika wybrały się dzieci z oddziałów przedszkolnych ze Szkoły Podstawowej w Płużnicy wraz z opiekunami. Pierwszym przystankiem był teatr Baj Pomorski, gdzie maluchy zachwyciły się losami Calineczki. Po spektaklu dzieci spacerowały się wzdłuż zabytkowych toruńskich murów, podziwiając Wisłę. W barze mlecznym wszyscy zjedli obiad, który dał im siły do zwiedzania starówki.

Ostatnim punktem wycieczki była wizyta w ogrodzie zoologicznym. Tam dzieci zobaczyły m.in. żubry, rysie, niedźwiedzia himalajskiego, surykatki, jeżozwierza, tukany tęczodziobe oraz ary tęczowe. W herpetarium podziwia-

li różne gatunki węży, kameleony i wielkiego warana. Obejrzelі również bardzo ciekawą wystawę prac plastycznych na temat podwodnego świata.

Dla niektórych dzieci wycieczka była pierwszą wyprawą bez rodziców, a mimo to dzielnie zniosły całonocną rozłąkę z nimi.

oprac. (pg), fot. nadesłane

Dzieci z oddziałów przedszkolnych ze Szkoły Podstawowej w Płużnicy wraz z opiekunami wybrały się na wycieczkę do grodu Kopernika

Wąbrzeźno

Lekcja w Warszawie

Uczestnicy projektu „Euro Ekonomik” zapoznali się z funkcjonowaniem Giełdy Papierów Wartościowych, Narodowego Banku Polskiego i Mennicy Polskiej.

„Euro Ekonomik” to projekt realizowany w Zespole Szkół Zawodowych w Wąbrzeźnie. Jego pomysłodawczyniami są nauczycielki Aleksandra Goldysiewicz i Aleksandra Ługiewicz. 30 uczniów pierwszych klas technikum ekonomicznego/mechatronicznego i logistycznego uczestniczy w zajęciach z ekonomii i języka angielskiego. Jednym z elementów projektu był wyjazd do Warszawy, który odbył się w połowie czerwca. Wycieczka miała charakter edukacyjny

– Odwiedziliśmy Giełdę Papierów Wartościowych, Narodowy Bank Polski i Mennicę Polską. Dowiedzieliśmy się jak rozpoznać fałszywe pieniądze, jak wymieniać zniszczone banknoty, poznaliśmy różne sposoby sortowania – mówi Adrian Nowak, uczestnik projektu.

– Przekonaliśmy się, że w Mennicy Polskiej wyrabiane są nie tylko pieniądze, ale również medale, odznaczenia orderów i monety europejskie. Zapoznaliśmy się ze strukturą giełdy, wiemy, co to są akcje i obligacje, kto się nimi zajmuje i jak to działa – opowiada Patryk Witkowski.

Uczniowie biorący udział w „Euro Ekonomiku” poznają zagadnienia z ekonomii i biznesu, uczą się zachowania na rynku pracy oraz pisania listów motywacyjnych, CV, wypełniania formularzy, druków w języku polskim i angielskim.

(pg),
fot. (pg), nadesłane

Uczestnicy projektu „Euro Ekonomik” odwiedzili siedzibę Narodowego Banku Polskiego (fot. nadesłane)

Adrianowi Nowakowi i Patrykowi Witkowskiemu wycieczka bardzo się podobała (fot. pg)

Wąbrzeźno

Pierwszaki Omnibusy

W czwartek w Szkole Podstawowej nr 3 odbyła się trzecia już edycja międzyszkolnego konkursu dla uczniów najmłodszych klas „Pierwszak Omnibus”. W zmaganiach wystartowało sześć reprezentacji klas pierwszych z wąbrzeskich podstawówek.

Siedmio- i sześciolatkowie, aby zakwalifikować się do etapu międzyszkolnego, musiały najpierw zmierzyć się indywidualnie z testami z wiedzy ogólnej. Na podstawie wyników wybrano najlepsze drużyny, które reprezentowały swoją klasę.

W czwartek maluchy, poza wiedzą ogólną, wykazały się również bogatą wyobraźnią oraz umiejętnością współpracy zespołowej. Tytuł „Pierwszaka Omni-

busa” wywalczyła klasa I C ze Szkoły Podstawowej nr 3 w składzie: Marta Blonkowska, Iga Molczyńska, Nikola Otremba oraz Bartosz Ciupak. Wyprzedziła ona kolejną drużynę zaledwie o jeden punkt. Organizatorki konkursu, Lucyna Gajowczyk oraz Teresa Szkołyk, zadbały o to, aby każda ekipa otrzymała dyplom oraz upominek.

Tekst i fot.
Dawid Otremba

Do zmagani przystąpiło sześć zespołów

Iga Molczyńska, Marta Blonkowska, Nikola Otremba oraz Bartosz Ciupak okazali się najlepszymi w konkursie „Pierwszak Omnibus”

Wszyscy uczestnicy konkursu „Pierwszak Omnibus” bawili się świetnie

Piłka nożna

Minimalna przegrana

Piłkarki nożne wąbrzeskiej Unii rozegrały w niedzielę ostatnie zaległe spotkanie III ligi kobiet. W wyjazdowym starciu ze Spójnią Białe Błota musiały uznać wyższość gospodyń.

Po raz kolejny trener Rafał Brzozowski miał do dyspozycji tylko dziesięć zawodniczek. Niestety, nie wszystkie dziewczęta biorą grę w piłkę nożną na serio. Szkoda, bo z meczu na mecz grały coraz lepiej i zanosilo się na niezłą postawę naszego zespołu. Coś jednak pękło w kilku paniach, przestały trenować i jeździć na mecze.

Tym razem nasze piłkarki zmierzyły się z niezbyt wymagającym rywalem. Zespół Spójni Białe Błota przed pojedynkiem z Unią miał na koncie tyle samo punktów, co nasza ekipa. Jasnym było, że kto wygra, będzie wyżej w tabeli. Z uwagi na brak w kadrze bramkarki, z konieczności na tej pozycji zagrała Agnieszka Kowalik. Kapitan zespołu spisała się dobrze, mimo że było to jej debiut na tej

pozycji. Unia od początku przeważała. Zawodniczki stwarzały sobie dogodne sytuacje, a jedną z nich wykorzystała Agata Straszewska. Nasza najlepsza strzelczyni pokonała bramkarkę gospodyń po 30 minutach gry. Niestety, wąbrzeżnianki straciły prowadzenie kilka minut przed przerwą.

Po zmianie stron trener Spójni dokonał kilku zmian, które wniosły świeżość w poczynania piłkarek z Błot. Zdobyły drugiego gola i cofnęły się do obrony. Piłkarki Unii próbowały odwrócić losy potyczki, ale zabrakło czasu i - przede wszystkim - sił.

Po przegranej nasze piłkarki spadły na piąte miejsce w tabeli. Dziewczyny zakończyły sezon z dorobkiem 13 punktów w 12 spotkaniach. Nie jest to jakiś pory-

wający wynik, ale jak na debiutantów to pokaźny dorobek. Szkoda, że niektóre zawodniczki nie zawsze poważnie traktowały przygodę z futbolem. Gdyby regularnie trenowały i grały w meczach, drużyna byłaby wyżej w tabeli. Nieoficjalnie udało nam się dowiedzieć, że był to pożegnalny mecz żeńskiej drużyny Unii Wąbrzeźno. Z uwagi na słabą frekwencję ekipa nie zostanie zgłoszona do kolejnego sezonu.

Spójnia Białe Błota - Unia Wąbrzeźno 2:1 (1:1)
Bramka: Straszewska
Unia: Kowalik, Burczyńska, Rojek, Straszewska, Michałek, Guściora, Kowalik(k), Forma, Przekota, Mężykowska, Pieczkowska.

Dawid Otremba

Piłka nożna

Porażka na zakończenie

Na stadionie w Kowalewie Pomorskim piłkarze Unii zakończyli rozgrywki klasy okręgowej. W ostatnim pojedynku przegrali ze świętującym awans tego dnia Promieniem.

Spotkanie odbyło się w sobotę, w piekielnym upale, który nie ułatwiał zawodnikom gry. Przed tym pojedynkiem Promień pewny był już awansu do IV ligi, z kolei Unia pewna utrzymania. Starcie zaczęło się od prowadzenia gospodarzy. Błąd obrońców wykorzystał napastnik Promienia i z bliskiej odległości pokonał, wracającego po kontuzji do bramki, Zubrzyckiego. Z minuty na minutę piłkarze z Kowalewa osiągalni coraz większą przewagę. Stwarzali sobie dogodne sytuacje strzeleckie, ale zawodziła skuteczność. Unici w pierwszej części meczu próbowali przebić się prawą stroną. Dobrą okazję do doprowadzenia do remisu miał Nowaczek, jednak bramkarz miejscowych instynktownie wyłapał płaskie uderzenie naszego zawodnika. Od tego momentu gra toczyła się głównie w środku pola, a lejący się z nieba żar zniechęcał zawodników do większego wysiłku. Do przerwy wynik nie uległ już zmianie.

Druga połowa zaczęła się podobnie jak pierwsza. Już na początku gospodarze zdobyli drugą bramkę. Zamieszanie w polu karnym wykorzystał zawodnik Promienia i silnym strzałem po raz drugi pokonał Zubrzyckiego. Odpowiedź Unii przyszła jednak szybko. Akcję z prawej strony wykorzystał Marcin Gołąb, zdobywając gola kontaktowego. Chwilę później ten sam zawodnik miał idealną sytuację, jednak zwycięsko

W ostatnim meczu sezonu wąbrzeżnianie ulegli zawodnikom Promienia Kowalewo z tego pojedynku wyszedł golkeeper Promienia, Krzywani. W 55. minucie gry trener Czarnecki dokonał zmiany. W miejsce Jarosława Rybszlegera wszedł Archita. Po godzinie gry akcję przeprowadzili gospodarze. Dośrodkowanie z prawej strony trafiło pod nogi Łukasza Waligóry, który po silnym strzale kolejny raz zmusił Zubrzyckiego do wyciągnięcia piłki z siatki. Zadowoleni z prowadzenia kowalewscy spuścili nieco z tonu i oddali pole gry naszym zawodnikom. Ci jednak tego nie wykorzystali. Gdy na tablicy świetlnej zegar wskazywał 89 minutę, na boisku pojawił się Sebastian Isbrandt, dla którego - podobnie jak dla Jarka Rybszlegera - było to pożegnalne spotkanie w barwach wąbrzeskiego klubu. Chwilę potem sędzia zakończył pojedynek, który Promień wygrał 3:1.

Po spotkaniu zawodnicy z Kowalewa otrzymali medale i nagrody pieniężne z rąk burmistrza Kowalewa. Odbyła się również

runda honorowa, po której piłkarze w towarzystwie kibiców udali się świętować awans do IV ligi. Oprócz Promienia, do wyższej klasy rozgrywkowej trafili także piłkarze Chełminianki. Krótkie podsumowanie zakończonego sezonu przedstawimy w kolejnych wydaniach naszego tygodnika. Porozmawiamy również z Sebastianem i Jarkiem, którzy zakończyli swoją piłkarską przygodę z Unią. Nasz zespół ostatecznie został sklasyfikowany na 11. pozycji. Teraz zawodników czeka przerwa wakacyjna.

Promień Kowalewo - UNIA Wąbrzeźno 3:1 (1:0)
bramka: Gołąb
Unia: Zubrzycki - Kasprzak, Rybszleger J.(55' Archita), Chomicz, Kalinowski - Czarnecki, Litterski (46' Gościński), Rybszleger B., Nowaczek, Ciechacki (89' Isbrandt) - Gołąb (80' Hancyk).

Dawid Otremba

Piłka ręczna

Pudło dla BHT Vambresii

W Inowrocławiu na piasku rywalizowali piłkarze ręczni. Turniej wygrał zespół BHT Piotrkowianin JUKO Piotrków Trybunalski, który w finale pokonał ekipę gospodarzy, BHT Damy Radę Inowrocław. Na najniższym stopniu podium stanęli reprezentanci Wąbrzeźna.

Zespół BHT Vambresii trafił do grupy B razem z BHT Fuzją Olsztyn, Odlotowymi Agentkami Inowrocław, BHT Beach Boys Warszawa oraz z czwartą i piątą drużyną klubowych mistrzostw Europy: Damy Radę Inowrocław i Salgótarján Strandépitok BHC.

Pierwszy mecz to zacięty pojedynek z mistrzem, Polski Damy Radę Inowrocław. Niestety, przez brak skuteczności nasz zespół przegrał 0:2. Ze starcia z Odlotowymi Agentkami pewnie i spokojnie wyszedł zwycięsko 2:0, podobnie jak z BHT Beach Boys Warszawa. Ostatni sobotni mecz wąbrzeżnianie rozegrali z drużyną z Węgier. Bardzo doświadczony zespół podyktował trudne warunki i mecz musiał się rozstrzygnąć w shoot-outach. Skuteczne rzuty i dobra gra bramkarzy dały zwycięstwo nad Węgrami i szansę na zajęcie drugiego miejsca w grupie.

Kolejnego dnia, w niedzielę, trening odbyła kadra Polski z Bartoszem Wojdakiem w składzie. W południe nasi zawodnicy zmierzili się z Fuzją Olsztyn. Pojedynek ten decydował o wyjściu z grupy. W przypadku porażki wąbrzeżnianie mogli nawet zająć czwarte

miejsce w swojej grupie. Zawodnicy BHT Vambresii podeszli do spotkania z wielką bojaźnią. Odcieśli od gry dwóch najlepszych zawodników z Olsztyna i zwyciężyli pewnie 2:0. Dzięki tej wygranej stanęli przed szansą gry o medale. W półfinale spotkali się z wice-mistrzem Polski i dosyć wyraźnie przegrali 0:2. W meczu o brązowy medal przyszło naszym zagrać z holenderskim teamem Camelot Tilburg. Pierwszy set to przegrana zawodników z Wąbrzeźna 17:20, drugi - dzięki dobrej grze w bramce Macieja Pieńczewskiego i znakomitej skuteczności rzutowej Macieja Lewickiego - wygrana 22:16. Kolejny raz w turnieju przyszło naszym zawodnikom rozegrać shoot-outy. W nich bramkę zamurował Maciej Pieńczewski, który obronił 4 z 5 rzutów zawodników z Holandii. Dzięki jego postawie szczypiorniści BHT Vambresii Worwo zajęli trzecie miejsce w silnie odsadzonym turnieju.

Kolejne zawody już za tydzień. Nasz zespół wystąpi na turnieju w Radomiu.

Dawid Otremba, fot. nadesłane

Drużyna BHT Vambresii podczas zawodów w Inowrocławiu

Zawodnicy BHT Vambresii (czerwone stroje) zajęli trzecie miejsce w silnie obsadzonym turnieju w Inowrocławiu

Piłka ręczna

Srebrne gimnazjalistki

W Radomiu odbyła się IX Ogólnopolska Gimnazjada Szkolnego Związku Sportowego w grach zespołowych. Nie mogło na niej zabraknąć piłkarek ręcznych z wąbrzeskiego gimnazjum, które broniły tytułu wywalczonego rok temu.

W rozgrywkach drużyny mistrzów wojewódzkich gimnazjów podzielono na cztery grupy po cztery zespoły. Awans do finałowych rozgrywek uzyskiwały dwie pierwsze drużyny, przy czym pierwszy zespół awansował z zaliczeniem meczu. Nasze zawodniczki, jak na mistrzynię przystało, rozprawiły się w pierwszym meczu z Gimnazjum Publicznym Rozbór Długi (woj. podkarpackie) 18:10. W drugim pojedynku ograły Gimnazjum Końskowola (woj. lubelskie) 29:11, a w trzecim Gimnazjum Dobrzeń Wielki (woj. opolskie) 24:9.

Po rozgrywkach grupowych szczypiornistki Gimnazjum nr 1 Wąbrzeźno, grające w grupie A, połączono w dalszej rywalizacji z zespołami grupy C. Nasze dziewczęta zapewniły sobie awans z pierwszego miejsca w grupie. Dzięki temu w dalszej rywalizacji miały dorobek + 2 pkt. Reprezentacja naszej „jedyńki” zmierzyła się z Gimnazjum 3 Tychy (woj. śląskie), odnosząc po ciężkiej walce cenne zwycięstwo 18:14. W kolejnym spotkaniu idące jak burza szczypiornistki pokonały Publiczne Gimnazjum nr 8 Radom (woj. mazowieckie) różnicą ośmiu bramek (20:12). W finale czekał na nie pojedynek z Gimnazjum nr 6

Słupsk (woj. pomorskie). Niestety tym razem rywal okazał się za mocny. Wąbrzeźnianki przegrały mecz finałowy 20:25.

Wicemistrzostwo Polski Szkół Gimnazjalnych to ogromny sukces naszych zawodniczek. W 2010 roku Gimnazjum nr 1 Wąbrzeźno zajęło 5. miejsce w Polsce, rok potem było drugie. W 2012 roku srebrny medal. W ostatnich trzech edycjach tej sportowej imprezy wąbrzeźnianki nie schodziły z podium. Tak dobre wyniki zawdzięczamy temu, że wszystkie piłkarki uczęszczają do klas usportowionych lub sportowych, a na co dzień trenują w zespołach klubu sportowego UKS Vambresia Worwo Wąbrzeźno pod okiem trenerów Macieja Wilińskiego, Bogdana Tarczyńskiego i Jarosława Rutkowskiego. Cały zespół reprezentujący Gimnazjum nr 1 w Wąbrzeźnie to na co dzień zawodniczki klubu sportowego Vambresia Worwo Wąbrzeźno, występujące w tym sezonie w drużynach juniorek młodszych oraz młodziczek.

Srebrny zespół zagrał w Radomiu w składzie: Katarzyna Majewska, Aleksandra Sumińska, Ewelina Król, Justyna Kochańska, Jagoda Krause, Alicja Grabowska, Weronika Niekludow, Monika Kochańska, Kira Zielińska, Daria Urtnowska, Monika Dziura, Zuzanna Rutkowska, Joanna Król, Olga Wartecka. Opiekunami zespołu byli nauczyciele wychowania fizycznego z gimnazjum: Elżbieta Kochańska i Jarosław Rutkowski.

Dawid Otremba,
fot. nadesłane

Klasyfikacja końcowa
1.GIMNAZJUM NR 6 SŁUPSK (pomorskie)
2.GIMNAZJUM NR 1 WĄBRZEŹNO (kujawsko-pomorskie)
3.GIMNAZJUM SPORTOWE Nr 35 WARSZAWA (mazowieckie)
4.PUBLICZNE GIMNAZJUM NR 8 RADOM (mazowieckie)
5.GIMNAZJUM NR 3 TYCHY (śląskie)
6.GIMNAZJUM NR 3 GNIEZNO (wielkopolskie)
7.GIMNAZJUM SPORTOWE NR 2 LUBIN (dolnośląskie)
8.GIMNAZJUM PUBLICZNE ROZBÓRZ DŁUGI (podkarpackie)
9.PUBLICZNE GIMNAZJUM DOBRZEŃ WIELKI (opolskie)
10.CKS GIM Z ODDZ. SPORTOWYMI SZCZECIN (zachodniopomorskie)
11.GIMNAZJUM NR 5 PIOTRKÓW TRYBUNALSKI (łódzkie)
12.GIMNAZJUM NR 8 TARNÓW (małopolskie)
13.GIMNAZJUM NR 16 KIELCE (świętokrzyskie)
14.PUBLICZNE GIMNAZJUM DĄBROWA BIAŁOSTOCKA (podlaskie)
15.GIMNAZJUM KOŃSKOWOLA (lubelskie)

Szczypiornistki Gimnazjum nr 1 pewnie doszły do finału turnieju

Justyna Kochańska pokazała się w Radomiu z bardzo dobrej strony

Srebrna reprezentacja wąbrzeskiego Gimnazjum

Piłka ręczna

Tuż za podium

W sobotę w Kępnie zakończyły się pięciodniowe finały Pucharu ZPRP dziewcząt rocznika 2000 i młodszych. Najmłodsze piłkarki ręczne Vambresii Worwo zakończyły rywalizację tuż za podium.

Drużyna Vambresii Worwo zajęła czwarte miejsce w finale w Gnieźnie

W grupie nasze zawodniczki rozegrały trzy spotkania. Pierwszego dnia zmierzyły się z Warszawą, nieznacznie przegrywając 20:18, oraz z UKS Dwójką Nowy Sącz, wygrywając 17:14. Kolejnego dnia czekał je mecz z MKS Zagłębiem Lubin. Po niezwykle zaciętym pojedynku nasze piłkarki wygrały 14:13. To spotkanie okazało się szczególnie trudne i dramatyczne, ponieważ bramka rozstrzygająca o zwycięstwie Vambresii Worwo i o awansie do najlepszej ósemki turnieju padła na jedną sekundę przed końcową syreną. Zdobyła ją, po zaciętym pojedynku z dwoma obrończyniami Zagłębia, Oliwia Kowalkowska. Radość dziewcząt po zwycięstwie była ogromna. Do najlepszej ósemki, poza naszą drużyną, awansowały zespoły: UKS Varsovia Warszawa, MKS Sambor Tczew, UKS Tuzinek Gniezno, MOSiR Łaziska Górne, KKS Polonia Kępno, MKS Karczew, MKS Kusy Szczecin. O tym, kto będzie rywalem naszych szczypiornistek miało zadecydować losowanie. Okazało się, że o wejście do najlepszej czwórki zagrają z MKS Samborem Tczew, który rozgrywki w swojej grupie zakończył na pierwszym miejscu. Pozostałe pary stworzyli: UKS Varsovia Warszawa – KKS Polonia Kępno, UKS Tuzinek Gniezno – KKS Polonia Kępno, MOSiR Łaziska Górne – MKS Kusy Szczecin. Nasze dziewczęta grały w tej fazie turnieju jak natchnione, niesione na fali wcześniejszych sukcesów. Mecz z MKS Samborem Tczew był bardzo zacięty, a jego wynik niepewny do samego końca. Po pierwszej połowie wąbrzeźnianki nieznacznie prowadziły 7:6. Druga odsłona meczu była równie ciężka, co pierwsza. Losy wyniku ważyły się do ostatniej chwili. W 24. minucie zawodów 11:10 dla

Vambresii Worwo. W 29. minucie bramkę dla Vambresii pięknym rzutem z biodra zdobyła Weronika Weber i na minutę przed końcem meczu prowadziliśmy 12:10. Rywalki z Tczewa co prawda zdołały zdobyć jeszcze bramkę kontaktową, ale do końca spotkania pozostały sekundy. Nasze szczypiornistki awansowały do najlepszej czwórki w Polsce. Cekał je mecz z ekipą MKS Kusy Szczecin. Okazało się jednak bardzo szybko, że rywalki są od naszych zawodniczek znacznie silniejsze. Mecz rozstrzygnął się już w pierwszej połowie. Końcowy wynik 19:10 odzwierciedlał to, co działo się na boisku. Dziewczętom z Vambresii trudy turnieju i zmęczenie dały o sobie znać już przed tym meczem. Różne drobne i poważniejsze urazy z poprzednich spotkań nie ułatwiły zadania.

W meczu o brązowy medal z teamem MKS Karczew nasze dziewczyny walczyły na kontakcie w zasadzie tylko w pierwszej fazie meczu. Gdy Nadia Oliwa doznała kontuzji kolana, piłkarki ręczne z Karczewa zaczęły wykorzystywać swoją przewagę i do przerwy prowadziły wysoko 21:12. Mecz ostatecznie zakończył się wynikiem 32:16.

Vambresia zajęła 4. miejsce w Polsce. Na słowa uznania za wiarę, ambicję i walkę do końca zasługuje cała drużyna. Na turnieju w Kępnie Vambresię Worwo Wąbrzeźno reprezentowały: Monika Engelmann, Klaudia Jarocka, Emilia Kosela, Martyna Klimek, Oliwia Kowalkowska, Nadia Oliwa, Karolina Kępińska, Karolina Żurawska, Julia Dedeńska, Weronika Weber, Oliwia Gocolińska, Lucyna Sobecka, Jagoda Kudłacz. Trener Maciej Wiliński, kierownik zespołu Robert Krzewiński.

Dawid Otremba